

Poslovno izvješće za 2023. godinu

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2024**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:242:768436>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

Institut za
javne financije

POSLOVNO IZVJEŠĆE ZA 2023. GODINU

Zagreb, ožujak 2024.

Izdavač: INSTITUT ZA JAVNE FINACIJE
Smičiklasova 21, Zagreb
ured@ijf.hr
<http://www.ijf.hr>

© Institut za javne financije, 2024.

SADRŽAJ

1. USTROJ I UPRAVLJANJE	1
2. POSLOVNI PROSTOR I OPREMA	2
3. ZAPOSLENICI	2
4. ZNANSTVENA I STRUČNA NAPREDOVANJA I NASTAVNA DJELATNOST	4
4.1. ZNANSTVENA NAPREDOVANJA I USAVRŠAVANJA	4
4.2. NASTAVNA DJELATNOST	5
4.3. OSTALE AKTIVNOSTI I DJELATNOSTI	6
5. ZNANSTVENI PROJEKTI	9
5.1. PROJEKTI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST.....	9
5.2. OSTALI PROJEKTI.....	11
5.3. DOVRŠENI PROJEKTI.....	14
5.4. ZNANSTVENA SURADNJA.....	18
6. ZNANSTVENI SKUPOVI I MEĐUNARODNA AKTIVNOST	19
6.1. KONFERENCIJA.....	19
6.2. PREZENTACIJE I PREDAVANJA.....	19
6.3. ZNANSTVENI I STRUČNI SKUPOVI	24
6.4. EURAXESS – HR EXCELLENCE IN RESEARCH.....	25
6.5. PROMICANJE TRANSPARENTNOSTI, ODGOVORNOSTI I PARTICIPACIJE	26
7. ZAKLADA PROF. DR. MARIJAN HANŽEKOVIĆ	27
8. IZDAVAČKA DJELATNOST	28
9. FINANCIJSKI POKAZATELJI	30
10. KNJIŽNICA INSTITUTA	31
PRILOG: ZBIRNI PRIKAZ OBJAVLJENIH RADOVA ZAPOSLENIKA INSTITUTA	32

1. USTROJ I UPRAVLJANJE

Institut za javne financije (u daljnjem tekstu: Institut) osnovalo je Sveučilište u Zagrebu 1970. godine. Od 1999. Institut je upisan u sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu kao ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska, a matično ministarstvo Ministarstvo znanosti i tehnologije (od 2016. Ministarstvo znanosti i obrazovanja, u daljnjem tekstu: Ministarstvo znanosti). Važećim Statutom predmet poslovanja Instituta je:

- provedba programa znanstvenih istraživanja kao javne službe u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti u području društvenih znanosti, polje ekonomije, prava, politologije i sociologije te u području prirodnih znanosti, polje matematike
- vlastita djelatnost: izdavačka djelatnost te prodaja izdanja u nakladi Instituta.

RAVNATELJ

Odlukom Upravnog vijeća Instituta od 15. lipnja 2023. ravnateljem Instituta imenovan je Vjekoslav Bratić od 18. srpnja 2023. na razdoblje od četiri godine.

UPRAVNO VIJEĆE

Mandat Upravnog vijeća Instituta traje četiri godine. Odlukom od 21. prosinca 2020., Klasa: 640-01/20-03/00034, Urbroj: 533-03-20-0001, Ministarstvo znanosti imenovalo je predsjednika i članove Upravnog vijeća na mandat od četiri godine:

1. Domagoj Karačić, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet – predsjednik
2. Ivan Pavić, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet
3. Doria Petričević, Ministarstvo financija.

Za člana Upravnog vijeća kao predstavnik radnika na razdoblje od četiri godine 1. listopada 2023. izabran je Slavko Bezeredi. Od 18. srpnja 2023., kao predstavnik Znanstvenog vijeća u Upravnom vijeću, na razdoblje od četiri godine imenovan je Bojan Morić Milovanović.

Upravno vijeće Instituta tijekom 2023. održalo je devet sjednica.

Na prvoj sjednici održanoj 6. ožujka 2023. usvojen je novi Pravilnik o ustroju radnih mjesta.

Druga sjednica održana je 28. ožujka 2023. kada su usvojeni Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Instituta za 2022. i Prijedlog izmjena i dopuna Statuta Instituta. Članovima Upravnog vijeća dostavljeno je i Poslovno izvješće za 2022.

Na trećoj sjednici održanoj 25. travnja 2023. donesena je Odluka o raspisivanju natječaja za izbor i imenovanje ravnatelja Instituta.

Na četvrtoj sjednici održanoj 15. lipnja 2023. donesena je Odluka o izboru Vjekoslava Bratića za ravnatelja Instituta.

Peta sjednica održana je 18. srpnja 2023. na kojoj su usvojeni Polugodišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Instituta za 2023., novi Pravilnik o radu i novi Pravilnik o ustroju radnih mjesta.

Na šestoj sjednici održanoj 28. rujna 2023. ravnatelj Vjekoslav Bratić podnio je Izvješće ravnatelja o znanstveno-istraživačkom radu Instituta u proteklom razdoblju koje je Upravno vijeće pozitivno ocijenilo. Usvojen je i Prijedlog izmjena i dopuna Statuta Instituta.

Na sedmoj sjednici održanoj 3. listopada 2023. usvojen je Financijski plan za 2024. te projekcije za 2025. i 2026. godinu.

Na osmoj sjednici održanoj 30. listopada 2023. usvojen je novi Pravilnik o ustroju radnih mjesta.

Na devetoj sjednici održanoj 19. prosinca 2023. usvojeni su: Rebalans Financijskog plana za 2023., Financijski plan Instituta za javne financije za razdoblje 2024. – 2026., Odluka o davanju ovlasti ravnatelju za sklapanje ugovora s Institutom, Poslovnik Upravnog vijeća i Prijedlog programskog ugovora za razdoblje 2024. – 2027.

Institut je 28. prosinca 2023., nakon pregovora, potpisao s Ministarstvom znanosti Programski ugovor kojim se utvrđuje višegodišnje financiranje osnovne, razvojne i izvedbene proračunske komponente Instituta sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske u skladu s postupkom propisanim Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/22) i Uredbom o programskom financiranju javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj (NN 78/23). Potpisom Ugovora ostvareni su temelji za stabilan rad i znanstveni napredak Instituta u programskom razdoblju od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2027.

Ugovorom su definirani strateški i posebni ciljevi Instituta te aktivnosti i mjere kojima će se ostvariti uključujući i mjerljive pokazatelje ostvarivanja tih ciljeva. Ciljevi se, između ostaloga, odnose na podizanje znanstvene izvrsnosti, unaprjeđenje istraživačke infrastrukture, jačanje interdisciplinarnosti znanstvenoga rada i suradnje s gospodarstvom, jačanje ljudskih potencijala te doprinos otvorenoj znanosti. Kao glavni cilj Instituta u narednom programskom razdoblju naglašava se povećanje broja zaposlenih znanstvenika kako bi se povećala znanstvena produkcija, ali i kako bi se formalno zadovoljili trenutni reakreditacijski kriteriji za znanstvene institute.

2. POSLOVNI PROSTOR I OPREMA

Tijekom 2023. nastavljeni su radovi na sanaciji krova zgrade u kojoj se nalaze prostori Instituta, a zbog problema s izvođačima, radovi još uvijek traju. Osiguravatelj je zahtjev za naknadu štete od potresa djelomično usvojio i isplatio iznos odštete u korist pričuve zgrade.

U poslovne prostore nije bilo većih ulaganja, a obavljani su manji popravci i održavanje uređaja.

Institut opremu nabavlja iz sredstava ostvarenih obavljanjem vlastite djelatnosti (u daljnjem tekstu: vlastiti prihodi).

3. ZAPOSLENICI

Na dan 1. siječnja 2023. u Institutu je bilo zaposleno 19 djelatnika od čega 14 uz potporu Ministarstva znanosti, dvoje na sredstvima Instituta te troje na projektima Hrvatske zaklade za znanost (u daljnjem tekstu: HRZZ), a na dan 31. prosinca 2023. u Institutu je bilo zaposleno 17 djelatnika – svih 17 uz potporu Ministarstva znanosti.

Višoj asistentici Nori Mustać istekao je 18. siječnja 2023. ugovor o radu na određeno vrijeme.

S administrativnom referenticom Editom Vlahović Žuvela 31. ožujka 2023. sporazumno je raskinut ugovor o radu.

Na radno mjesto administrativne referentice na temelju ugovora o radu na neodređeno vrijeme 2. svibnja 2023. zaposlena je Kristina Vačevski.

Od 1. kolovoza 2023. dva radna mjesta: jedno radno mjesto III. vrste – računovodstveni referent (koeficijent 0,865) i jedno radno mjesto I. vrste – stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju (koeficijent 1,261), prebačena su s vlastitih sredstava Instituta na proračun Ministarstva znanosti.

Ugovor o radu za radno mjesto znanstvene suradnice, uz potporu Ministarstva znanosti, 29. prosinca 2023. sklopljen je sa Simonom Prijaković koja je do tada radila na radnom mjestu asistentice na projektu financiranim od HRZZ-a.

Višoj asistentici Mariji Opačak 31. prosinca 2023. istekao je ugovor o radu na određeno vrijeme.

Zaposlenici Instituta krajem 2023. raspoređeni su na sljedećim radnim mjestima:

- 1 ravnatelj
- 10 znanstvenika i istraživača, od čega: 4 viša znanstvena suradnika i 6 znanstvenih suradnika
- 2 voditelja odjeljka
- 1 voditelj računovodstva
- 1 računovodstveni referent
- 1 administrativni referent
- 1 stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju.

Struktura zaposlenih prema dobi, stručnoj spremi i spolu*

Godine	Stručna sprema i spol						Ukupno
	Dr. sc.		VSS		SSS		
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
- 25							0
26 – 30							0
31 – 35	1	2					3
36 – 40	3		1				4
41 – 50	2	3		2			7
51 – 55	1					1	2
56 –						1	1
Ukupno	7	5	1	2		2	17

*Na dan 31. prosinca 2023.

Od ukupnog broja zaposlenih (17), 53% su žene. Po stručnoj spremi Institut zapošljava 71% doktora znanosti, 18% djelatnika s visokom i 11% sa srednjom stručnom spremom. Ukupno je 29% zaposlenih mlađe od 40 godina.

4. ZNANSTVENA I STRUČNA NAPREDOVANJA I NASTAVNA DJELATNOST

4.1. ZNANSTVENA NAPREDOVANJA I USAVRŠAVANJA

Marijana Bađun izabrana je 5. travnja 2023. na znanstveno radno mjesto više znanstvene suradnice u znanstvenom području društvenih znanosti, znanstvenom polju ekonomije.

Slavko Bezeredi je od 17. do 21. srpnja 2023. pohađao *online* ljetnu školu „Applied Discrete Choice and Panel Data Analysis with Stata and R“ na Sveučilištu u Ljubljani, Slovenija.

Vjekoslav Bratić izabran je 5. travnja 2023. na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika u znanstvenom području društvenih znanosti, znanstvenom polju ekonomije (u mirovanju zbog obnašanja dužnosti ravnatelja).

Zoran Bubaš izabran je u znanstveno-nastavno zvanje naslovnog docenta na Sveučilištu u Zadru, Odjel za ekonomiju. Nastupno predavanje „Zlato kao pričuva iz perspektive monetarne vlasti i građana“ održao je 28. ožujka 2023.

Josip Franić sudjelovao je od 29. do 31. svibnja 2023. na „Fourth specialised regional training for R2G4P members“ i „Third summer school: Follow the Money: Tracking Illicit Financial Flows and Countering of Sanctions' Evasion Schemes“, Beograd, Srbija.

Izabran je 19. rujna 2023. na znanstveno radno mjesto višeg znanstvenog suradnika u znanstvenom području društvenih znanosti, znanstvenom polju ekonomije.

Bojan Morić Milovanović izabran je 13. siječnja 2023. u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u znanstvenom području društvenih znanosti, znanstvenom polju ekonomije.

Martina Pezer je u okviru projekta „SHARE – istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi“ sudjelovala na tri radionice: 14. veljače (druga radionica), 4. travnja (treća radionica) i 15. svibnja 2023. (četvrta radionica).

Sudjelovala je od 27. veljače do 17. ožujka 2023. na istraživačkom boravku u Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute (NIDI), u okviru „COORDINATE TAV“ programa (Horizon 2020), Den Haag, Nizozemska.

Sudjelovala je 21. ožujka 2023. na Expert-level workshop „Strengthening Anti-Corruption Policies through Public-Private Partnership“, kao i na „Meeting of the democratic cohort within the Year of Action: Anti-Corruption and National Security“, Sofija, Bugarska.

Od 29. do 31. svibnja 2023. sudjelovala je na „Fourth specialised regional training for R2G4P members“ i „Third summer school: Follow the Money: Tracking Illicit Financial Flows and Countering of Sanctions' Evasion Schemes“, Beograd, Srbija.

Na „ISEG Summer school“, Lisbon School of Economics and Management, University of Lisbon sudjelovala je od 24. do 27. srpnja 2023., Lisabon, Portugal.

Simona Prijaković sudjelovala je od 10. do 14. srpnja 2023. na ljetnoj školi „Difference-in-Differences with Panel Data“, Microeconometrics Summer School, University Pompeu Fabra, Barcelona School of Economics, Barcelona, Španjolska.

Na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 30. kolovoza 2023. obranila je doktorski rad „Utjecaj razine *online* proračunske transparentnosti hrvatskih lokalnih jedinica na odabrane političke i ekonomske varijable“ čime je stekla akademski stupanj doktorice znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstvenog polja ekonomije.

Izabrana je 15. prosinca 2023. na znanstveno radno mjesto znanstvene suradnice u znanstvenom području društvenih znanosti, znanstvenom polju ekonomije.

Branko Stanić je 21. ožujka 2023. sudjelovao na Expert-level workshop „Strengthening Anti-Corruption Policies through Public-Private Partnership“, kao i na „Meeting of the democratic cohort within the Year of Action: Anti-Corruption and National Security“, Sofija, Bugarska.

Sudjelovao je od 29. do 31. svibnja 2023. na „Fourth specialised regional training for R2G4P members“ i „Third summer school: Follow the Money: Tracking Illicit Financial Flows and Countering of Sanctions' Evasion Schemes“, Beograd, Srbija.

Sudjelovao je od 12. do 16. lipnja 2023. „Summer School: Microeconometrics and Policy Evaluation – Modern Estimation Methods and Machine Learning program“, Pariz, Francuska.

4.2. NASTAVNA DJELATNOST

Znanstvenici Instituta uključeni su u sveučilišnu nastavu na: Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, Fakultetu političkih znanosti, Katoličko-bogoslovnom fakultetu, Ekonomskom fakultetu i Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Vjekoslav Bratić

- od 2022. vanjski suradnik na kolegiju „Informatički menadžment“, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet
- sunositelj kolegija „Svjetovna dimenzija Crkve: financije, menadžment, marketing“, Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet (sa S. Sliškovićem i J. Pavičićem)
- sunositelj kolegija „Politika oporezivanja i javne potrošnje“ na doktorskom studiju „Politologija“, smjer Javne politike i razvoj, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti (s K. Ott)

Mihaela Bronić

- od 2013. vanjska suradnica na kolegiju „Javni menadžment i/ili Uvod u javni menadžment“, Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet

Zoran Bubaš

- gostovao je kao predavač u prosincu 2023. na kolegiju „Uvod u dentalni management“, Sveučilište u Zagrebu, Stomatološki fakultet

Bojan Morić Milovanović

- od 2023. nositelj kolegija „Kvantitativni pristupi u poslovnom modeliranju i odlučivanju“ na poslijediplomskom doktorskom studiju Poslovna ekonomija i održivi razvoj, Sveučilište Libertas, Zagreb

Marija Opačak

- od 2022. vanjska suradnica na kolegiju „Ekonomika turizma“, Odjel za turizam i komunikacijske znanosti, diplomski sveučilišni studij Održivi razvoj turizma, Sveučilište u Zadru

Martina Pezer

- nositeljica kolegija „Ekonomika javnog sektora“ na diplomskom studiju Poslovna i financijska matematika, Matematički odsjek, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet
- vanjska suradnica na kolegiju „Osnove socijalne politike“, seminar na prijediplomskom studiju Socijalni rad, Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet

Simona Prijaković

- od 2023. vanjska suradnica na kolegiju „Osnove ekonomije“ na katedri Ekonomska teorija, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet

4.3. OSTALE AKTIVNOSTI I DJELATNOSTI

Djelatnici Instituta članovi su brojnih povjerenstava, radnih i savjetodavnih tijela Vlade, ministarstava i agencija. Izdvajaju se aktivnosti u 2023.

Marijana Bađun

- članica Stručnog povjerenstva u postupku izbora Josipa Franića na više znanstveno radno mjesto višeg znanstvenog suradnika
- predsjednica Natječajnog odbora u postupku izbora ravnatelja Instituta
- članica povjerenstva na obrani prijave teme doktorskoga rada Maje Matanić Vautmans na Sveučilištu u Rijeci, Ekonomski fakultet
- od 2023. članica Croatian Health Economics Association
- od 2022. članica Radne skupine za analizu stanja mirovinskog sustava Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
- od 2022. članica International Long-term Care Policy Network
- od 2022. članica Povjerenstva za osobe starije životne dobi Grada Zagreba
- od 2020. urednica (s I. Urbanom) publikacije **Osvrti Instituta za javne financije (IPF Notes)**
- od 2018. članica Central and Eastern European Research Network (EAST), Oxford Institute of Population Ageing, University of Oxford, UK

Slavko Bezeredi

- član Stručnog povjerenstva u postupku izbora na stručno radno mjesto stručnog savjetnika u znanosti i visokom obrazovanju
- predsjednik Stručnog povjerenstva u postupku izbora Leonarde Srdelić na suradničko radno mjesto više asistentice
- od 2023. član Radne skupine za izradu Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi
- od 2019. član Upravnog vijeća Instituta kao predstavnik radnika

Vjekoslav Bratić

- predsjednik Stručnog povjerenstva u postupku izbora Simone Prijaković na znanstveno radno mjesto znanstvene suradnice
- predsjednik Stručnog povjerenstva u postupku izbora Ivica Urbana na više znanstveno radno mjesto višeg znanstvenog suradnika
- predsjednik Stručnog povjerenstva u postupku izbora Marijane Bađun na više znanstveno radno mjesto više znanstvene suradnice
- od 2022. član Radne skupine za strateško usmjeravanje i praćenje nacionalnog ispitivanja kompetencija odraslih PIAAC iz redova vanjskih stručnjaka Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
- član programskog i organizacijskog odbora konferencije **Public Sector Economics 2023: Health Systems after the Pandemic**
- od 2020. član Znanstvenog odbora Znanstvenog centra izvrsnosti za školsku učinkovitost i menadžment (voditelj J. Pavičić)
- od 2020. glavni urednik časopisa **Porezni vjesnik**
- od 2019. član Uređivačkog odbora časopisa **Porezni vjesnik**
- od 2019. član Povjerenstva za fiskalnu politiku
- od 2017. član Uređivačkog odbora časopisa **Public Sector Economics**
- od 2012. član Uređivačkog odbora časopisa **Carinski vjesnik**

Mihaela Bronić

- članica Stručnog povjerenstva u postupku izbora Ivica Urbana na više znanstveno radno mjesto višeg znanstvenog suradnika
- članica Stručnog povjerenstva u postupku izbora Marijane Bađun na više znanstveno radno mjesto više znanstvene suradnice
- predsjednica Stručnog povjerenstva u postupku izbora Josipa Franića na više znanstveno radno mjesto višeg znanstvenog suradnika
- članica Povjerenstva za obranu doktorskog rada Simone Prijaković
- članica Stručnog povjerenstva u postupku izbora Simone Prijaković na znanstveno radno mjesto znanstvene suradnice
- članica Natječajnog odbora u postupku izbora ravnatelja Instituta
- od 2023. potpredsjednica Znanstvenog vijeća Instituta
- od 2021. glavna urednica znanstvenog časopisa Instituta **Public Sector Economics**
- od 2016. predsjednica / članica Etičkog povjerenstva Instituta
- od 2015. članica Global Initiative for Fiscal Transparency (GIFT)
- od 2012. članica Savjeta inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast Vlade RH

Zoran Bubaš

- predsjednik Stručnog povjerenstva u postupku izbora na stručno radno mjesto stručnog savjetnika u znanosti i visokom obrazovanju
- predsjednik Stručnog povjerenstva u postupku izbora internih projekata Instituta
- predsjednik programskog odbora konferencije **Public Sector Economics 2023: Health Systems after the Pandemic**
- član organizacijskog odbora međunarodne konferencije Global Advances in Management and Economics
- član povjerenstva za ocjenu i obranu teme disertacije Tanje Pekez, studentice zajedničkog doktorskog studija Međunarodni odnosi Sveučilišta u Zadru i Sveučilišta Libertas u Zagrebu
- od 2022. član Savjetodavnog tijela za provedbu reforme zdravstva Ministarstva zdravstva
- od 2021. do srpnja 2023. predsjednik Znanstvenog vijeća Instituta
- od 2021. član Uređivačkog odbora znanstvenog časopisa International Journal of Contemporary Business and Entrepreneurship (IJCBE)
- od 2019. član European Economic Association (EEA)
- od 2018. član Royal Economic Society (RES)

Josip Franić

- od 2019. do srpnja 2023. član Upravnog vijeća Instituta kao predstavnik Znanstvenog vijeća
- član Stručnog povjerenstva u postupku izbora internih projekata Instituta
- od 2019. član Radne skupine 2 OECD-a: Analiza porezne politike i porezne statistike

Bojan Morić Milovanović

- član Stručnog povjerenstva u postupku izbora na stručno radno mjesto stručnog savjetnika u znanosti i visokom obrazovanju
- član Natječajnog odbora u postupku izbora ravnatelja Instituta
- predsjednik organizacijskog odbora konferencije **Public Sector Economics 2023: Health Systems after the Pandemic**
- od 2023. predsjednik programskog odbora međunarodne znanstvene konferencije Global Advances in Management and Economics (GAME)
- od srpnja 2023. predsjednik Znanstvenog vijeća Instituta
- od srpnja 2023. član Upravnog vijeća Instituta kao predstavnik Znanstvenog vijeća
- od 2021. do srpnja 2023. zamjenik predsjednika Znanstvenog vijeća Instituta

- od 2021. pomoćnik glavne urednice znanstvenog časopisa Instituta **Public Sector Economics**
- od 2021. član međunarodne organizacije Business & Economics Society International (B&ESI)
- od 2021. član međunarodne organizacije Eurasia Business and Economics Society (EBES)
- od 2020. član Uređivačkog odbora znanstvenog časopisa International Journal of Contemporary Business and Entrepreneurship (IJCBE)
- od 2020. pomoćnik urednika International Journal of E-services and Mobile Applications (IJESMA)
- od 2020. član programskog odbora međunarodne konferencije Applied Management Advances in the 21st Century (AMA21)

Martina Pezer

- članica Stručnog povjerenstva u postupku izbora internih projekata Instituta
- od 2023. članica Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu
- od 2023. članica Radne skupine za izradu Pravilnika o sadržaju i načinu podnošenja izvješća o ostvarivanju prava na roditeljne i roditeljske potpore; i Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja elektroničkog očevidnika o korisnicima prava na roditeljne i roditeljske potpore
- od 2021. urednica publikacije **Newsletter – povremeno glasilo Instituta**

Branko Stanić

- član Stručnog povjerenstva u postupku izbora Leonarde Srdelić na suradničko radno mjesto više asistentice
- član Odbora za dodjelu nagrada **Zaklade prof. dr. Marijan Hanžeković** za 2023.
- od 2021. član Savjeta za reformu lokalne i područne (regionalne) samouprave Ministarstva pravosuđa i uprave
- od 2021. pomoćnik glavne urednice znanstvenog časopisa Instituta **Public Sector Economics**
- od 2020. član Savjeta inicijative Partnerstva za otvorenu vlast Vlade RH

Ivica Urban

- od 2023. zamjenik člana Radne skupine za izradu Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi
- od 2023. član Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu
- od 2020. urednik (s M. Bađun) publikacije **Osvrti Instituta za javne financije (IPF Notes)**
- od 2019. član Stručne radne skupine za reviziju poreznog sustava i izradu novih zakonodavnih rješenja u poreznom sustavu RH, imenovana od ministra financija Vlade RH

5. ZNANSTVENI PROJEKTI

Institut se bavi istraživanjem ekonomskih tema važnih za gospodarski rast i razvoj, tranziciju ka tržišnom gospodarstvu i udovoljavanje europskim integracijskim zahtjevima. U širem kontekstu ekonomike javnog sektora u Institutu se istražuju teme poput transparentnosti, odgovornosti i participacije, poreznog sustava, troškova oporezivanja, progresivnosti oporezivanja, fiskalnog federalizma, sustava socijalne skrbi, neslužbenoga gospodarstva, državne intervencije, te odnosa izvršne i zakonodavne vlasti u proračunskom procesu.

5.1. PROJEKTI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

Programima HRZZ-a „Istraživački projekti“ (IP) i „Uspostavni istraživački projekti“ (UIP) financiraju se:

- temeljna istraživanja koja stvaraju novo i unapređuju postojeće znanje o određenome području i koja su usmjerena na bolje razumijevanje predmeta istraživanja, te
- primijenjena istraživanja koja se provode s jasnim tehnološkim, gospodarskim ili društvenim ciljevima.

Opći cilj ovih programa je:

- stvaranje novih znanja s krajnjim ciljem jačanja hrvatskoga gospodarstva i dobrobiti društva
- poticanje povezivanja istraživača i stvaranje prepoznatljivih istraživačkih grupa koje se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom problematikom, a čiji su voditelji istaknuti znanstvenici s međunarodno priznatim dostignućima
- stvaranje znanstveno-istraživačkih grupa koje mogu biti konkurentne na međunarodnoj razini i znanstvenika koji mogu biti mentori novoj generaciji mladih istraživača te razvitak hrvatskog znanstveno-istraživačkog potencijala.

U području društvenih znanosti Institutu je do sada odobreno financiranje ukupno pet projekata. U 2019. su odobrena dva HRZZ-ova projekta čija je provedba počela u siječnju 2020.:

- „Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)“, voditeljica: Mihaela Bronić (siječanj 2020. – siječanj 2024.)
- „Utjecaj poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost (ITBIDEE)“, voditelj: Ivica Urban (siječanj 2020. – lipanj 2024.).

5.1.1. Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)

Razdoblje provedbe: siječanj 2020. – siječanj 2024.

Voditeljica: Mihaela Bronić

Suradnici: María-Dolores Guillamón (Faculty of Business Administration, University of Murcia, Spain), Velibor Mačkić (Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet), Marija Opačak, Katarina Ott (vanjska suradnica), Simona Prijaković, Paulo Reis Mourao (Economics & Management School, University of Minho, Portugal), Branko Stanić

Transparentnost proračuna lokalnih jedinica podrazumijeva uvid u potpune, točne, pravovremene i razumljive informacije o proračunima lokalnih jedinica (Ott, Bronić, Petrušić i Stanić, 2018.). Svi građani uplaćuju lokalne poreze u lokalne proračune (županija, gradova i općina) i koriste se lokalnim javnim uslugama, te im je itekako važna transparentnost proračuna. Osim toga, pristup informacijama i fiskalna/proračunska transparentnost mogu se smatrati i ljudskim pravom s obzirom na to da je općeprihvaćeno temeljno pravo znati što država radi i zašto.

Svrha je projekta istražiti utječe li proračunska transparentnost lokalnih jedinica primjerice na:

- ishode lokalnih izbora (npr. nagrađuju li birači lokalne političare koji postižu višu razinu transparentnosti, stoga, ima li viša transparentnost negativan učinak na reizbor političara koji je u (pred)izbornom razdoblju stvorio proračunski deficit)
- izlaznost glasača na izbore (npr. je li u transparentnijim lokalnim jedinicama veća izlaznost glasača)
- deficit (npr. jesu li političari u transparentnijim lokalnim jedinicama manje skloni stvaranju deficita)
- akumuliranje duga (npr. jesu li političari u transparentnijim lokalnim jedinicama manje skloni akumuliranju duga), i
- vjerodostojnost proračuna (npr. u kojoj se mjeri rashodi izvršeni na kraju godine razlikuju od planiranih na početku godine).

U sklopu projekta pripremljen je i **popis relevantne literature** iz proračunske transparentnosti, održani su brojni **stručni i znanstveni skupovi o fiskalnoj otvorenosti**, a rezultati istraživanja svake se godine objavljuju na **interaktivnoj karti**.

Detalji projekta i popis objavljenih radova dostupni su u **informacijskom sustavu znanosti CroRIS**.

5.1.2. Utjecaj poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost (ITBIDEE)

Razdoblje provedbe: siječanj 2020. – lipanj 2024.

Voditelj: Ivica Urban

Suradnici: Slavko Bezeredi, Marko Ledić (Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet), Chrysa Leventi (Council of Economic Advisors, Greek Ministry of Finance), Nora Mustać, Martina Pezer, Ivica Rubil (Ekonomski institut Zagreb)

Projekt je empirijski orijentiran, a svrha mu je dvojaka. Prva je unaprijediti metodologiju empirijske analize utjecaja poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost. Ta će unaprjeđenja omogućiti obuhvatnije i preciznije analize koje mogu uroditi novim empirijskim spoznajama. Planirana unaprjeđenja su: (1) proširenje miCROmod-a uključivanjem modula za simulaciju neizravnih poreza, (2) povećanje vjerodostojnosti anketnih podataka o distribuciji dohotka u smislu da najviši dohoci u uzorku na reprezentativan način odražavaju one u populaciji, (3) promjene u načinu određivanja doprinosa neizravnih poreza efektivnoj poreznoj stopi.

Druga svrha projekta je provesti nekoliko empirijskih analiza utjecaja poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost u Hrvatskoj. Jedan dio analiza oslanja se na standardnu empirijsku praksu u ovom području. Drugi dio se odnosi na unaprjeđenje standardne prakse istraživanja. Skup analiza koje će se provesti u okviru projekta uključuje: procjene razine i kretanja dohodovne nejednakosti; procjenu utjecaja izravnih i neizravnih poreza i socijalnih naknada na nejednakost, siromaštvo i isplativost rada; procjenu optimalnog oporezivanja najviših dohodaka; procjenu društvenih preferencija prema preraspodjeli dohotka.

Unaprjeđenjem odabranih aspekata empirijske analize u ovom području doprinosi se međunarodnoj akademskoj literaturi tako da se uvode novine koje mogu utjecati na rezultate analiza koje provode brojni istraživači, a novi rezultati mogu korigirati neke dosadašnje spoznaje. Empirijska istraživanja za Hrvatsku ponudit će rezultate iskoristive pri promišljanju često zazivanih reformi sustava poreza i socijalnih naknada. Iako se projekt ne dotiče svih relevantnih empirijskih pitanja, njime se čine prvi koraci prema uspostavi kulture javne rasprave o poželjnosti i adekvatnosti politika na temelju znanstvenih rezultata.

Detalji projekta dostupni su u **informacijskom sustavu znanosti CroRIS**, a popis objavljenih radova u **Hrvatskoj znanstvenoj bibliografiji**.

5.2. OSTALI PROJEKTI

5.2.1. Mjerenje otvorenosti proračuna

Naručitelj: Center on Budget and Policy Priorities, Washington

Razdoblje provedbe: kontinuirano od 2003.

Voditeljica: Mihaela Bronić

Suradnik: Josip Franić

S ciljem osposobljavanja civilnog društva za analizu i utjecanje na proračunski proces i institucije, Center on Budget and Policy Priorities iz Washingtona pokrenuo je 1997. International Budget Project (Međunarodni proračunski projekt). U suradnji s civilnim i akademskim partnerima oblikovan je opsežan upitnik za mjerenje transparentnosti državnog proračuna.

Od 2006. upitnik ispunjavaju istraživači iz brojnih zemalja (120 država u zadnjem krugu 2021.), a na temelju prikupljenih podataka izračunava se Indeks otvorenosti proračuna (Open Budget Index). Sve upitnike za Hrvatsku ispunjavali su istraživači Instituta, a rezultati su opisani u Aktualnim osvrtima Instituta:

- broj 8: Indeks otvorenosti proračuna 2008. – mali pomaci u dostupnosti podataka o hrvatskim državnim financijama
- broj 26: Indeks otvorenosti hrvatskog proračuna 2010.
- broj 47: Indeks otvorenosti proračuna 2012. za Hrvatsku – blago poboljšanje u kvaliteti i opsežnosti proračunskih informacija
- broj 85: Otvorenost državnog proračuna – pogoršanje kvalitete i opsežnosti informacija o državnim prihodima i rashodima
- broj 102: Otvorenost državnog proračuna – unatoč blagom poboljšanju, građani i dalje imaju ograničen uvid u proračunske informacije
- broj 114: Otvorenost proračuna središnje države: evidentan je napredak, ali ima još dosta prostora za poboljšanja
- broj 118: Koliko se otvoreno i odgovorno trošio proračunski novac za ublažavanje koronakrize?
- broj 125: Otvorenost proračuna središnje države: Hrvatska zabilježila blagi pad u odnosu na prethodni krug istraživanja

5.2.2. Program permanentnog istraživanja poreznog sustava

Naručitelj: Porezna uprava Republike Hrvatske, Središnji ured

Razdoblje provedbe: kontinuirano od 2010.

Voditeljica: Mihaela Bronić

Suradnici: Slavko Bezeredi, Vjekoslav Bratić, Martina Fabris, Josip Franić, Renata Kalčić (Ministarstvo financija, PU – Središnji ured), Martina Pezer, Branko Stanić, Ivica Urban, Marko Tutek

Cilj ovog projekta je pružanje analitičke podrške Institutu Poreznoj upravi – Središnjem uredu u formiranju porezne politike i poreznog sustava. U tom smislu Institut stalno prati informacije i podatke vezane uz poreze te ih redovno dostavlja Poreznoj upravi. Institut ne sudjeluje u formiranju porezne politike, niti predlaže pojedina konkretna porezna rješenja, već prikuplja i obrađuje podatke i informacije koje Poreznoj upravi mogu poslužiti u donošenju konkretnih odluka na području poreza.

U tu svrhu Institut priprema tri baze podataka:

- Normativne odredbe pojedinih poreza u zemljama EU-a i u Hrvatskoj
- Vrijednosni pokazatelji poreza u EU i u Hrvatskoj
- Izrada sažetaka relevantnih stručnih članaka iz inozemne literature.

Prva baza osigurava ažurnu informiranost Porezne uprave o normativnim poreznim rješenjima, druga o vrijednosnim poreznim pokazateljima, a treća prati važna kretanja u svjetskoj stručnoj poreznoj literaturi. Na temelju tih podataka i informacija Porezna uprava dobiva kvalitetnu osnovu za predlaganje konkretnih poreznih rješenja, te za aktivno i kvalificirano sudjelovanje u kreiranju porezne politike.

5.2.3. Proračunski vodiči za građane Grada Zagreba

Naručitelj: Grad Zagreb

Razdoblje provedbe: kontinuirano od 2014.

Voditeljica: Mihaela Bronić

Cilj projekta je izrada dvije vrste proračunskih vodiča – općeg i kratkih – kako bi se građanima i medijima što kraće i jednostavnije objasnili proračunski dokumenti Grada Zagreba.

Opći proračunski vodič za građane treba pomoći građanima i medijima da shvate suštinu gradskog proračuna i proračunskog procesa, te da mogu sami dalje tražiti detalje koji ih zanimaju i uključiti se u gradski proračunski proces. Vodič je trajne naravi i ažurirat će se tek ukoliko dođe do promjena koje znatno mijenjaju strukturu gradskog proračuna ili gradskog proračunskog procesa.

Osim općeg proračunskog vodiča za građane uz ključne proračunske dokumente – prijedlog proračuna, izglasani proračun, izvještaj o godišnjem i polugodišnjem izvršenju proračuna, rebalans – po potrebi će se objavljivati i kratki proračunski vodiči za građane. U njima će se javnosti ukratko prikazati i obrazložiti sadržaj proračunskih dokumenata na koje se ti vodiči odnose.

Popis dosad objavljenih vodiča dostupan je u [repozitoriju Instituta](#).

5.2.4. EUROMOD Hrvatska

Naručitelj: Europska komisija, Glavna uprava: Zajednički istraživački centar

Razdoblje provedbe: veljača 2023. – siječanj 2024.

Suradnici: Slavko Bezeredi, Ivica Urban

EUROMOD je mikrosimulacijski model poreza i socijalnih naknada za Europsku uniju koji omogućava istraživačima i analitičarima na usporediv način, za sve zemlje i EU kao cjelinu, izračunati učinke poreza i socijalnih naknada na isplativost rada, životni standard stanovnika, nejednakost dohotka i stope siromaštva. Pomoću EUROMOD-a se procjenjuju učinci reforme sustava poreza i socijalnih naknada te utjecaj raznih drugih promjena na spomenute ekonomske pokazatelje te na prihode i rashode državnih proračuna.

EUROMOD je od 1996. do 2020. razvijao i održavao Institute for Social & Economic Research (Sveučilište u Essexu), a od 2021. ovu zadaću preuzima Zajednički istraživački centar. U ažuriranju EUROMOD-a sudjeluju nacionalni timovi zemalja članica EU-a. Hrvatski nacionalni tim čine istraživači Instituta.

Godišnji izvještaji EUROMOD Country Reports sadrže preglede poreza i socijalnih naknada u zemljama članicama EU-a i detalje vezane uz njihovu simulaciju u EUROMOD-u.

5.2.5. Provedba zajedničkih antikorupcijskih rješenja i primjera dobrog upravljanja u jugoistočnoj Europi: inovativne prakse i javno-privatna partnerstva

Naručitelj: EEA and Norway Grants Fund for Regional Cooperation kojeg zastupa ECORYS Polska sp. z o.o.

Razdoblje provedbe: siječanj 2021. – siječanj 2024.

Voditelji: Vjekoslav Bratić, Martina Pezer, Branko Stanić

Suradnici: Predrag Bejaković (vanjski suradnik), Josip Franić, Natalija Špehar, Marko Tutek

Cilj projekta je zatvoriti postojeće praznine u provedbi antikorupcijske politike u cijeloj jugoistočnoj Europi poticanjem inkluzivne prekogranične suradnje kako bi se povećala odgovornost državnih institucija i ojačala vladavina zakona. To bi se ostvarilo uključivanjem inovativnih instrumenata društvenih istraživanja, izgradnjom kapaciteta i uspostavljanjem održive regionalne platforme dobrog javnog upravljanja i javno-privatnog partnerstva u zemljama korisnicama (Bugarska, Hrvatska, Mađarska, Rumunjska, Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Crna Gora, i Srbija). Kroz raznovrsne događaje, sastanke, prezentaciju i dostavu godišnjih izvješća uključeni su razni dionici – predstavnici nevladinih organizacija, građani, predstavnici izvršne i zakonodavne vlasti, poslovna i akademska zajednica, diplomatski predstavnici i dr.

Partner voditelj projekta: Center for the Study of Democracy (CSD), Sofija, Bugarska

Ostali partneri:

- GTI Government Transparency Institute Ltd, Mađarska
- Romanian Academic Society (RAS), Rumunjska
- Institute for Democracy Societas Civilis Skopje, Sjeverna Makedonija
- Albanian Center for Economic Research (ACER), Albanija
- CA Why Not, Bosna i Hercegovina
- European Policy Centre, Srbija
- Center for Democratic Transition, Crna Gora
- State Commission for Prevention of Corruption, Sjeverna Makedonija
- Chr. Michelsen Institute, Norveška
- Regional Ant-corruption Initiative (RAI) Secretariat, Bosna i Hercegovina
- Regional Cooperation Council Secretariat – RCC, Bosna i Hercegovina, Belgija

5.2.6. Studija za evaluaciju u sredini programskog razdoblja ESF+ 2021. – 2027.

Naručitelj: Europska komisija

Nositelj projekta: Ecorys

Razdoblje provedbe: prosinac 2023. – svibanj 2024.

Suradnica: Martina Pezer

ESF+ jedan je od pet europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF). Ovi fondovi usmjeravaju više od 50% proračuna EU-a za pomoć državama članicama u smanjenju socioekonomskih razlika i postizanju socioekonomske konvergencije, što je cilj Kohezijske politike. Cilj projekta je:

- analizirati glavne promjene u unutarnjem dizajnu, relevantnosti i interakciji s drugim EU instrumentima u usporedbi s razdobljem 2014. – 2020.
- istražiti mjere pojednostavljenja unutar ESF+
- identificirati mogućnosti za daljnja pojednostavljenja
- prepoznati izazove u usporedbi s razdobljem 2014. – 2020. i predložiti moguća poboljšanja.

Cilj je pružiti studiju za evaluaciju ESF+, predlažući učinkovitije korištenje resursa u skladu s razvojem socioekonomskih potreba.

5.2.7. Otpornost u post-pandemijskom razdoblju: pruža li neslužbeno gospodarstvo priliku za uspon nove generacije zelenih i digitalnih poduzeća na Globalnom jugu? (PRESILIENT)

Naručitelj: Europska komisija

Nositelj projekta: Dublin City University

Razdoblje provedbe: ožujak 2023. – veljača 2027.

Suradnici: Slavko Bezeredi, Josip Franić, Martina Pezer, Marko Tutek, Ivica Urban

PRESILIENT je mreža 14 europskih institucija i 15 pridruženih partnera iz Afrike, Azije i Latinske Amerike, posvećenih obrazovanju mladih istraživača u području neslužbenog gospodarstva na Globalnom jugu. Naglasak je na mjerenju i pronalaženju održivih alternativa neprijavljenom radu, što se nastoji postići kroz ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- osposobiti sljedeću generaciju stručnjaka za proučavanje uzroka i posljedica neprijavljenih aktivnosti na Globalnom jugu
- provesti istraživanje u 15 različitih zemalja
- prikupiti nove podatke te ostvariti značajan teorijski napredak u ovom istraživačkom području
- sintetizirati znanja ključna za pružanje praktičnih preporuka donositeljima javnih politika
- omogućiti prijenos znanja kroz organizirane radionice i konferencije uparivanjem akademskih i neakademskih partnera (koji će zajednički mentorirati doktorande), razmjenu zaposlenika i timski rad.

5.3. DOVRŠENI PROJEKTI

5.3.1. EU Green Budgeting Training

Naručitelj: Europska komisija

Razdoblje provedbe: kolovoz 2021. – veljača 2023.

Suradnica: Marija Opačak

Cilj projekta bio je izgradnja kapaciteta u EU državama članicama koje su podnijele zahtjev da ih se prati u njihovim nastojanjima za implementiranjem ili testiranjem Zelenog proračuna na nacionalnoj razini, kroz program osposobljavanja. Ovaj program obuke obuhvaćao je tri komplementarne komponente/modula: (1) uvod u okvire i prakse zelenog proračuna; (2) studija slučaja o zelenim prihodima i rashodima za pojedine zemlje; (3) vođena dijagnostika/samoprocjena za pojedine zemlje u vezi nacionalnog okvira zelenog proračuna.

Posebni ciljevi projekta bili su:

- upoznavanje okvira i prakse zelenog proračuna (uključujući institucionalni okvir)
- razumijevanje glavnih metodoloških izazova u identificiranju rashoda, poreznih izdataka i prihoda koji unaprjeđuju odnosno štete okolišu
- smjernice u određenim područjima kako bi se osigurali potrebni uvjeti i polazišta za zeleno budžetiranje ili ojačao nacionalni okvir zelenog proračuna za postizanje različitih razina razvoja.

5.3.2. Simulacije učinaka reformskih prijedloga na prihode od obveznih doprinosa i poreza na dohodak pomoću mikrosimulacijskog modela

Naručitelj: Porezna uprava Republike Hrvatske, Središnji ured

Razdoblje provedbe: travanj 2023. – svibanj 2023.

Voditelj: Ivica Urban

Suradnici: Slavko Bezeredi, Vjekoslav Bratić

Cilj projekta bio je simulirati i analizirati fiskalne učinke potencijalnih izmjena u sustavu obveznih doprinosa, poreza na dohodak i prireza na temelju zahtjeva i prijedloga naručitelja.

U izvedbi simulacija korišten je mikrosimulacijski model obveznih doprinosa i poreza na dohodak koji Institut izrađuje na temelju administrativnih podataka Porezne uprave. Analiza pruža uvid u moguće fiskalne učinke predloženih izmjena na prihode od obveznih doprinosa, poreza na dohodak i prireza, kao i na prosječne neto plaće.

5.3.3. Analiza učinkovitosti mjera za suzbijanje neprijavljenog rada

Naručitelj: Europska komisija, Uprava za zapošljavanje, socijalne poslove i uključenost, kroz ICF SA

Razdoblje provedbe: svibanj 2021. – lipanj 2023.

Voditelj: Josip Franić

Cilj je projekta bio pružiti sintezu postojećih znanja o neprijavljenom radu u EU i politikama za suzbijanje njegove pojavnosti. Posebna pozornost u tom je pogledu bila usmjerena na evaluaciju empirijskih dokaza o učinkovitosti dostupnih mjera, kao i na analizu prednosti holističkog pristupa kod pojedinačnih intervencija.

5.3.4. Mreža za razvoj digitalne pismenosti u Republici Hrvatskoj

Naručitelj: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

Nositelji projekta: Algebra i Telecentar

Izvor financiranja: Europski socijalni fond – Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada (85% iz proračuna EU + 15% iz državnog proračuna)

Razdoblje provedbe: listopad 2020. – listopad 2023.

Suradnici: Predrag Bejaković (vanjski suradnik), Marko Tutek

Mreža za razvoj digitalne pismenosti bio je trogodišnji projekt razvoja mreže partnera iz civilnog, javnog i privatnog sektora čiji je cilj bio razvoj digitalne pismenosti građana. Tijekom projekta provedeno je ispitivanje potreba, znanstvena istraživanja te su izrađene smjernice razvoja u području Digitalnog građanstva, Digitalnog obrazovanja, rada i novih zanimanja te Digitalnih talenata i inovacija.

U projektu se radilo na izgradnji dodatnih kapaciteta za sudjelovanje u europskim projektima istraživanja i razvoja digitalnog društva. Članice mreže su bile uključene u radne skupine: (1) Digitalno građanstvo; (2) Digitalno obrazovanje, rad i nova zanimanja; (3) Digitalni talenti; (4) Digitalna istraživanja, razvoj i inovacije; i (5) Digitalni branding Hrvatske.

Ciljevi projekta:

(1) Razvijanje dijaloga i jačanje suradnje između organizacija civilnog društva, jedinica lokalne i regionalne samouprave, državne uprave, kompanija te obrazovnih i znanstvenih ustanova s ciljem razvoja digitalne pismenosti u Republici Hrvatskoj kroz:

- jačanje partnerstva organizacija civilnog društva i uključivanje novih članica i članova tematske mreže
- ispitivanje javnog mnijenja i ispitivanja potreba društva
- zagovaranje i provedbu strukturiranog dijaloga svih dionika i donositelja odluka.

(2) Izgradnja kapaciteta za sudjelovanje u projektima i programima istraživanja i razvoja digitalnog društva uz:

- provedbu znanstvenih istraživanja u području utvrđene potrebne društvene promjene
- izradu smjernica za razvoj javnih politika
- izradu analize društvenog utjecaja.

Detalji projekta dostupni su u [informacijskom sustavu znanosti CroRIS](#), a popis objavljenih radova u [Hrvatskoj znanstvenoj bibliografiji](#).

Partneri na projektu:

- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva
- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin
- Sveučilište Sjever, Koprivnica
- Institut za javne financije, Zagreb
- Visoko učilište Algebra, Zagreb
- Centar tehničke kulture, Rijeka
- ODRAZ – Održivi razvoj zajednice, Zagreb
- Institut za razvoj i inovativnost mladih, Zagreb
- Hrvatski informatički zbor, Zagreb
- Hrvatski savez informatičara, Zagreb
- Udruga hrvatskih srednjoškolskih ravnatelja, Zagreb
- Hrvatska udruga poslodavaca, Zagreb
- Udruga „Dobar dan“, Zagreb

5.3.5. Analiza roditeljskih i roditeljskih potpora u razdoblju od 2016. do 2021. i procjene učinaka predloženih zakonskih promjena

Naručitelj: Središnji državni ured za demografiju i mlade

Razdoblje provedbe: veljača 2022. – prosinac 2023.

Voditelj: Ivica Urban

Suradnici: Slavko Bezeredi, Marko Ledić (Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet), Lea Karla Matić (Ekonomski institut Zagreb), Nora Mustać, Martina Pezer, Ivica Rubil (Ekonomski institut Zagreb)

Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama regulira široki skup novčanih potpora i raznih prava koja ostvaruju roditelji i posvojitelji u svrhu zaštite materinstva, njege novorođene djece te usklađenja obiteljskog i poslovnog života. Slijedom usklađivanja Zakona s Direktivom o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi, potrebno je provesti *ex ante* i *ex post* procjenu učinaka zakonskih promjena.

Istraživanje je imalo dva cilja. Prvi je bio detaljno analizirati roditeljske i roditeljske potpore na temelju dostupnih podataka u razdoblju 2016. – 2021., koje je obilježeno značajnim promjenama u iznosima potpora, posebice vezanim uz naknadu za vrijeme roditeljskog dopusta. Drugi je bio procijeniti učinke zakonskih promjena u kolovozu 2022. i siječnju 2023. na broj korisnika i proračunske rashode.

5.3.6. Uzroci i rasprostranjenost neslužbenog gospodarstva u Republici Hrvatskoj

Razdoblje provedbe: siječanj 2013. – prosinac 2023.

Voditelj: Josip Franić

Prema procjenama, službene statistike o bruto domaćem proizvodu u Republici Hrvatskoj redovito su podcijenjene za gotovo jednu trećinu njegove stvarne vrijednosti zahvaljujući snažnim aktivnostima unutar neslužbenog gospodarstva. Osim neprijavljenog rada, kao njegove najznačajnije sastavnice, ostale raširene nepoštene radnje uključuju djelomično prijavljen rad (tj. isplatu dijela plaće prijavljenog zaposlenika „na ruke“), prijave fiktivnih troškova u cilju smanjenja porezne obveze, kriminalne aktivnosti, ali i korupciju kao najznačajniju popratnu pojavu. Premda se često navode kao glavna kočnica snažnijem gospodarskom i društvenom razvoju, do sada je izostalo sustavno praćenje navedenih praksi u Hrvatskoj. U skladu s tim, ovaj projekt imao je za cilj detaljno analizirati njihove uzroke i rasprostranjenost, te utvrditi koje su skupine stanovništva i poduzeća najpodložnije kršenju Zakona u tom pogledu.

5.3.7. Ekonomske posljedice starenja stanovništva

Razdoblje provedbe: rujan 2019. – prosinac 2023.

Voditeljica: Marijana Bađun

Suradnik: Predrag Bejaković (vanjski suradnik)

Stanovništvo Hrvatske ubrzano stari, a ekonomske su posljedice tog procesa mnogobrojne. Osim što utječe na produktivnost rada i ekonomski rast, starenje stanovništva predstavlja izazov sustavima socijalnog osiguranja. Upravo je socijalno osiguranje bilo u fokusu ovog projekta budući da čini glavninu izdataka fiskalnog sustava. Nadalje, sustav dugotrajne skrbi za starije osobe u Hrvatskoj nedovoljno je razvijen i oslanja se na obitelj, a zbog demografskih promjena očekuje se veća potražnja za formalnom skrbi (u institucijama ili kod kuće) i s time porast državnih rashoda za dugotrajnu skrb. Bilo je potrebno analizirati brojne teme iz područja dugotrajne skrbi kako bi se stekao cjelovit uvid u glavne nedostatke sustava i predložile mjere za njegovo poboljšanje. U projektu se analizirao i invaliditet jer starije osobe čine otprilike polovicu osoba s invaliditetom u Hrvatskoj.

Ciljevi projekta su bili: (a) istražiti posljedice starenja stanovništva u Hrvatskoj na sustave socijalnog osiguranja te sustav dugotrajne skrbi; (b) osmisliti mjere politike koje bi pridonijele održivosti sustava socijalnog osiguranja; (c) osmisliti preporuke za unaprjeđenje sustava dugotrajne skrbi u Hrvatskoj; (d) predložiti mjere za povećanje blagostanja osoba s invaliditetom; (e) potaknuti nositelje vlasti na pridavanje veće važnosti demografskim promjenama.

5.3.8. Unaprjeđenje statističkog modeliranja i izračuna bruto domaćeg proizvoda za Republiku Hrvatsku

Naručitelj: Državni zavod za statistiku

Nositelj projekta: Simeon Vetus d.o.o.

Razdoblje provedbe: rujan 2023. – prosinac 2023.

Suradnik: Josip Franić

Cilj projekta je bio sadržajno unaprjeđenje izračuna bruto domaćeg proizvoda (BDP-a), u prvom redu njegovih brzih procjena na kvartalnoj razini kako bi se skratilo vrijeme od proteka referentnog razdoblja do obračuna i izračuna podataka za isto. Procesna poboljšanja planirana su za sve tri metode izračuna BDP-a i s tri aspekta:

- makroekonomskog, kroz koji se ispitala mogućnost korištenja dodatnih ekonomskih varijabli kojima bi se sadržajno i/ili provedbeno unaprijedio izračun i projekcije BDP-a
- statističkog, kojim bi se analizirala vremenska konzistentnost i prediktivnost ekonomskih varijabli koje se koriste u izračunu BDP-a, kao i unaprijedili statistički modeli na kojima se baziraju izračuni i projekcije
- informatičkog, kojim bi se proces tehnološki unaprijedio i ubrzao, i u dijelu tehničke provedbe analiza i izračuna, i u dijelu objave i revizije konačnih rezultata.

5.3.9. Pregovaranje za ravnopravnost – Jačanje sustava kolektivnog pregovaranja kako bi se osigurale poštene plaće i riješila dohodovna nejednakost u Europi (BFORE)

Naručitelj: Europska komisija putem Research Institute for Work and Society (Istraživačkog instituta za rad i društvo), KU Leuven i partnera

Razdoblje provedbe: 2021. – 2023.

Suradnici: Marijana Bađun, Predrag Bejaković (vanjski suradnik), Martina Pezer, Marko Tutek

Glavni cilj projekta bio je identificirati i analizirati procese i prakse kolektivnog pregovaranja u cijeloj Europi koji pomažu u suzbijanju dohodovne nejednakosti i tako osiguravaju poštene plaće za sve radnike. U tu svrhu, projekt je ispitao međusobnu povezanost sustava minimalne plaće, strukture plaća, sustava kolektivnog pregovaranja i nejednakosti, uzimajući u obzir

nedavne događaje, politike i inicijative socijalnih partnera. Detaljno se istraživalo vrste kolektivnih sporazuma, kao i utjecaj prakse pregovaranja na dohotke radnika. Posebna pozornost bila je usmjerena na međusobni odnos pregovora o plaćama na razini sektora i poduzeća te radnika u segmentu niskih plaća. Isto tako, Pregovaranje za ravnopravnost (BFORE) je predložio program aktivnosti za jačanje sustava kolektivnog pregovaranja u Europi. Tijekom Projekta pripremljena su razna nacionalna izvješća o minimalnoj plaći i kolektivnom pregovaranju te o njihovom utjecaju na dohodovnu nejednakost.

5.4. ZNANSTVENA SURADNJA

U svrhu promicanja suradnje i razmjene znanja u znanstvenom i istraživačkom radu na područjima zajedničkog interesa – Vjekoslav Bratić, ravnatelj Instituta, i Vinko Muštra, dekan Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, sklopili su 5. prosinca 2023. Sporazum o suradnji.

Sporazum između ostalog uključuje zajedničke prijave na međunarodne i nacionalne kompetitivne znanstvene projekte; aktivnosti popularizacije znanosti kroz okrugle stolove i panele; zajedničko provođenje institucijskih znanstvenih projekata. Ujedno omogućuje stručnu praksu studenata s Fakulteta u Institutu kao i predavanja i gostovanja na pojedinim kolegijima koji se izvode u sklopu studijskih programa Fakulteta.

6. ZNANSTVENI SKUPOVI I MEĐUNARODNA AKTIVNOST

Institut redovito organizira niz prezentacija i predavanja – uz već tradicionalnu godišnju međunarodnu znanstvenu konferenciju u sklopu ekonomike javnog sektora – na kojima se predstavljaju rezultati istraživanja i projekata Instituta kao i članci objavljeni u znanstvenom časopisu **Public Sector Economics**. Cilj je promicati otvorenu znanost, pružiti platformu za razmjenu znanja, iskustava i podataka te umrežavanje stručnjaka, poticati suradnju kao i omogućiti slobodan pristup sadržaju ne samo znanstvenicima već i široj javnosti.

6.1. KONFERENCIJA

6.1.1. Public Sector Economics 2023 konferencija: Zdravstveni sustavi nakon pandemije

Na međunarodnoj znanstvenoj virtualnoj konferenciji **Ekonomika javnog sektora: Zdravstveni sustavi nakon pandemije** održanoj 20. listopada u organizaciji Instituta, stručnjaci su analizirali socio-ekonomske posljedice pandemije, razmijenivši znanja, iskustva i moguća rješenja za izazove s kojima su suočeni zdravstveni sustavi.

Raspravljalo se, između ostaloga, o ranjivostima zdravstvenih sustava, (ne)jednakostima u korištenju zdravstvene skrbi, zdravstvenoj skrbi tijekom pandemije, (ne)zadovoljstvu zdravstvenih radnika, utjecajima na rodne razlike u zdravlju, i ulozi religije u otporima cijepljenju.

Pozvano predavanje „Zdravstveni sustavi nakon pandemije: Izgradnja otpornosti“ održala je Lucie Bryndova, savjetnica u Odjelu za zdravstvo OECD-a.

Sudionicima konferencije uvodno su se obratili ministar financija Marko Primorac, ministar zdravstva Vili Beroš, Gabriele Giudice, zamjenik direktora Glavne uprave za gospodarske i financijske poslove Europske komisije i načelnik odjela za gospodarstva Hrvatske i Španjolske te Vjekoslav Bratić, ravnatelj Instituta.

Ovo je osma konferencija Instituta i časopisa **Public Sector Economics**, a više informacija kao i snimke uvodnog predavanja i sesija dostupne su na [web stranici konferencije](#).

6.2. PREZENTACIJE I PREDAVANJA

6.2.1. 2023. – godina stagflacije?

Dubravko Mihaljek predstavio je 31. siječnja 2023. u Institutu izgleda da 2023. postane godina stagflacije.

Sve do početka rata u Ukrajini, među analitičarima svjetske privrede i u središnjim bankama se smatralo da će pandemijom potaknuta inflacija biti prolazna i brzo se vratiti na niske razine prevladavajuće od financijske krize 2008. – 2009. Srednjoročni makroekonomski scenarij za euro zonu predviđao je povratak na nisku inflaciju i nastavak vrlo ekspanzivne monetarne politike.

No, s ratom u Ukrajini, svjetska privreda i središnje banke suočile su se s inflatornim valom nezapamćenim od 1970-ih. Cijene energije, sirovina, hrane, i mnogih poluproizvoda naglo su porasle. Pojavila su se uska grla u svjetskim lancima opskrbe i nestašice radnika u brojnim djelatnostima. Pogoršali su se i izgledi za ekonomski rast: rat je prekinuo oporavak svjetske privrede, gospodarska aktivnost u Kini usporena je striktnim mjerama, a glavne središnje banke počele su podizati kamatne stope. Mogućnost stagflacije – ekonomske stagnacije uz visoku inflaciju – na pragu 2023. postaje središnji kratkoročni scenarij za svjetsku privredu.

Sudeći po iskustvu nekih malih otvorenih privreda – npr. Češke, Čilea, Islanda, Izraela, Norveške, Novog Zelanda, Perua – nastavak ekonomskog rasta, nestašica radnika i relativno visoke inflacije u uvjetima restriktivnije monetarne politike nije nemoguć. Suočene sa

snažnim inflatornim pritiscima na tržištima rada, nekretnina i rastućim troškovima života, njihove su središnje banke počele podizati kamatne stope znatno prije glavnih središnjih banaka, naglašavajući da će nastaviti restriktivnu politiku sve dok se inflacija ne smiri.

6.2.2. Kako je Hrvatska uspjela očuvati financijsku stabilnost tijekom pandemijske krize?

Na virtualnoj prezentaciji 15. veljače 2023. Mislav Brkić (Hrvatska narodna banka) predstavio je članak o očuvanju financijske stabilnosti u Hrvatskoj tijekom pandemijske krize – [Preserving economic and financial stability in an emerging market country during the pandemic crisis: Croatia's Experience](#).

Autor zaključuje kako je odgovor ekonomske politike u Hrvatskoj na pandemijsku krizu bio znatno snažniji i sveobuhvatniji od odgovora na svjetsku financijsku krizu 2008. – 2009. To se posebice odnosi na fiskalnu politiku koja je tijekom pandemijske krize pružila ključnu potporu gospodarstvu, dok je u vrijeme svjetske financijske krize bila naglašeno restriktivna. Nekoliko je čimbenika omogućilo Vladi i HNB-u da pruže snažnu potporu gospodarstvu i očuvaju financijsku stabilnost, a posebice zdravi makroekonomski temelji, uspješna primjena programa otkupa obveznica i pristup izdašnom financiranju iz EU-a. Uvođenjem eura Hrvatska je stekla još veću otpornost i pristup dodatnim izvorima financiranja koji će joj olakšati suočavanje s krizama u budućnost.

Prezentaciju je moderirao Josip Franić, a dostupne su [snimka](#) i [prezentacija](#).

6.2.3. Decentralizirano pružanje usluga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj

Ivana Dobrotić (Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet) i Teo Matković (Institut za društvena istraživanja u Zagrebu) održali su 16. svibnja 2023. u Institutu predavanje o decentraliziranom pružanju usluga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj koje se temelji na članku [Understanding territorial inequalities in decentralised welfare systems: early childhood education and care system expansion in Croatia](#).

Rani i predškolski odgoj i obrazovanje (RPOO) predstavlja prvi korak inkluzivnog obrazovanja i institucionalnu podršku obitelji, a snažno je zagovaran na europskoj razini. U Hrvatskoj su organizacija i financiranje ove razine obrazovanja u isključivoj nadležnosti općina i gradova bez formalnih mehanizama fiskalnog poravnanja ili obveze jedinice lokalne samouprave da osigura kapacitete za svu djecu.

U tom kontekstu autori su promatrali razvoj kapaciteta sustava između 2005. i 2018., odnosno kako su se česte promjene pravila financiranja općina i gradova odražavala na njihova ulaganja u dječje vrtiće. Uočene su znatne razlike u obuhvaćenosti djece s obzirom na fiskalni i administrativni kapacitet jedinica lokalne samouprave. Također, povećanja lokalnih prihoda su se tek skromnim dijelom pretočila u veća ulaganja u RPOO, ali su ipak vodila bržem rastu upisnih kapaciteta. U godinama smanjivanja proračuna postojeći upisni kapaciteti se ne bi smanjivali, već troškovi i izdatci po djetetu. Promatrano petnaestogodišnje razdoblje tijekom kojeg nije bilo intervencije središnje države, dovelo je do određenog rasta vrtićkih kapaciteta i konvergencije njihove dostupnosti, ali su razlike i dalje velike, a uključenost djece i dalje je među najnižima u Europskoj uniji.

Autori zaključno razmatraju izazove financiranja RPOO sustava i priuštivost usluga, ostvareno širenje kapaciteta u razdoblju 2019. – 2021., te recentna i predstojeća ulaganja s razine središnje države i EU fondova u potrazi za učinkovitim rješenjem koje će omogućiti univerzalnu dostupnost jaslica i vrtića još tijekom ovog desetljeća.

Predavanje je moderirala Martina Pezer, a dostupna je i [prezentacija](#).

6.2.4. Sudjelovanje hrvatskih građana u politici

Profesor Francisco Bastida (Sveučilište Princ Sultan, Saudijska Arabija; Sveučilište Murcia, Španjolska) održao je 16. lipnja 2023. virtualno predavanje o političkoj ekonomiji i sudjelovanju građana u Hrvatskoj.

Autor u [svom članku](#) empirijski procjenjuje značajke hrvatskog civilnog društva i njihovo sudjelovanje u političkom životu i pitanjima ekonomskih i javnih politika na nacionalnoj razini. Ukratko, jesu li hrvatski građani spremni držati političare odgovornima.

Rezultati istraživanja temeljenog na Euro Social Survey pokazuju da vrijednosti hrvatskih građana ne predviđaju savršeno njihovu političku pripadnost što može biti posljedica nezainteresiranosti za politiku. Povjerenje u politički sustav (Sabor, političare) izrazito je nisko, najvjerojatnije zbog visoke razine korupcije i postkomunističkog učinka (vjerovanja da država radi protiv pojedinca, a ne za njega). Zajednički učinak korupcije i nepovjerenja objašnjava slabu političku angažiranost što rezultira niskom izlaznošću na izbore. Niska razina povjerenja u politički sustav objašnjava i zašto hrvatski građani ne prate političke ili gospodarske teme.

Predavanje je održano u sklopu istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost [Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj](#) te su dostupne [snimka](#) i [prezentacija](#).

Prezentaciju je moderirao Josip Franić.

6.2.5. Kompozitni pokazatelj cikličkog sistemskog rizika u Hrvatskoj

Na virtualnoj prezentaciji održanoj 27. lipnja 2023. Tihana Škrinjarić (Bank of England) predstavila je članak u kojem analizira pristupe [izradi kompozitnog pokazatelja akumulacije cikličkog sistemskog rizika s posebnim fokusom na Hrvatsku](#).

Članak nudi kritički osvrt na metodološke pristupe, s prijedlozima za njihovo poboljšanje, s posebnim naglaskom na specifičnosti hrvatskih podataka. Nakon iscrpne analize prednosti i nedostataka pojedinih pristupa izradi kompozitnih pokazatelja za praćenje cikličkih sistemskih rizika, autorica zaključuje kako se radi o zahtjevnom zadatku. Kako bi nositelj makroprudencijalne politike mogao kvalitetnije donositi odluke na temelju praćenja financijskog ciklusa, valja uvažiti specifičnosti vlastitog financijskog sustava, iskustva drugih zemalja, te različite metodološke aspekte i detalje za postizanje pouzdanih konačnih pokazatelja.

Članak je osvojio nagradu u redovitoj kategoriji natječaja [Zaklade prof. dr. Marijan Hanžeković 2022. godine](#).

Prezentaciju je moderirala Martina Pezer, a dostupne su [prezentacija](#) i [snimka](#).

6.2.6. Transparentnost proračuna hrvatskih lokalnih jedinica

Institut je 5. srpnja 2023. predstavio rezultate devetog ciklusa istraživanja transparentnosti proračuna svih 576 hrvatskih regionalnih i lokalnih jedinica.

Prosječna proračunska transparentnost – mjerena brojem proračunskih dokumenata objavljenih na mrežnim stranicama županija, gradova i općina – u ovom ciklusu iznosi 4,6 od mogućih 5 što je znatno poboljšanje u odnosu na 2015. kada je iznosila prosječnih 1,8. Sama objava dokumenata ne znači apsolutnu transparentnost, no smatra se prvim korakom k višim razinama neophodnim za sudjelovanje građana u proračunskom procesu i kontroli prikupljanja i trošenja javnih sredstava.

Uz predstavnice Instituta za javne financije – Mihaelu Bronić, Katarinu Ott i Simonu Prijaković – na prezentaciji su sudjelovali državni tajnik u Ministarstvu pravosuđa i uprave Sanjin Rukavina, glavna državna rizničarka Danijela Stepić, župan Bjelovarsko-bilogorske županije Marko Marušić i načelnik općine Donja Motičina Željko Kovačević.

Detaljna analiza istraživanja objavljena je u Osvrtu [Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2022. – travanj 2023.](#), dok [interaktivna karta](#) prikazuje stanje u svim lokalnim jedinicama.

Istraživanje proizlazi iz projekta Hrvatske zaklade za znanost „[Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj](#)“.

6.2.7. Izazovi dugotrajne njege među starijim osobama

Maja Matanić Vautmans, Marijana Oreb i Saša Drezgić (Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet) održali su 19. rujna 2023. predavanje na temelju objavljenog članka o [nejednakostima u korištenju dugotrajne njege među starijim osobama](#).

Institucijska skrb u Europi sinonim je za korisnike najtežeg zdravstveno-fizičkog stanja čije ozbiljne potrebe zahtijevaju zbrinjavanje u instituciji i 24-satni nadzor. Kućna njega je namijenjena onima kojima je potrebno manje skrbi od institucijske, a mogu je pružati formalni (educirani) ili neformalni njegovatelji (najčešće članovi obitelji, prijatelji ili volonteri).

Autori su istaknuli kako te nejednakosti ovise o čimbenicima poput prihoda, urbano-ruralnog okruženja, obrazovanja, sastava obitelji, dobi kao i težini zdravstvenih komplikacija. Predstavili su ključne izazove dugotrajne njege u EU, nejednakosti u korištenju formalne i neformalne kućne njege u razdoblju 2019. – 2020. među korisnicima starije životne dobi te ukazali na čimbenike koji o(ne)mogućuju korištenje željenog oblika njege. Pojasnili su nejednakosti unutar socijalnog sektora i ukazali na mogućnosti unaprjeđenja kvalitete i jednakosti za skrb starijih na nacionalnoj i europskoj razini, što je posebice aktualno zbog sve izraženijeg udjela starijih u općoj populaciji i kroničnog nedostatka adekvatnih tržišnih opcija.

Predavanje je moderirala Marijana Bađun, a dostupna je [prezentacija](#).

6.2.8. Analiza rashoda po funkcijskoj klasifikaciji u zemljama bivše Jugoslavije

Marko Crnogorac i Santiago Lago-Peñas (Governance and Economics Research Network, University of Vigo, Španjolska) održali su 29. rujna 2023. virtualno predavanje na temelju članka o [rashodima po funkcijskoj klasifikaciji u zemljama bivše Jugoslavije](#).

Opsežno istraživanje obuhvatilo je tri aspekta javnih rashoda u zemljama bivše Jugoslavije. Prvo je analiza konvergencije potvrdila da se javni rashodi 2011. – 2019. razlikuju u dinamičkim, statičkim i strukturnim aspektima. Ipak, analiza osjetljivosti javnih rashoda na ekonomski ciklus potvrdila je da je u razdoblju 2005. – 2019., javna potrošnja bila protuciklična, pri čemu su na rezultate utjecali rashodi za zdravstvo, obrazovanje i socijalnu zaštitu, što se može objasniti automatskim stabilizatorima i rigidnošću rashoda. Konačno, analiza odrednica ukupnih rashoda po funkcijskoj klasifikaciji pokazala je nekoliko zanimljivih rezultata: socijalni rashodi se povećavaju u izbornim godinama; njihov rast se očekuje u manje raznovrsnim stranačkim sustavima, a smanjeni su u gospodarstvima s rastućim BDP-om i smanjenjem nezaposlenosti.

Autori zaključuju da su određene kategorije rashoda identificirane kao glavni alat kreatora politika što pak zahtijeva detaljniju analizu. Veći naglasak na učincima javne potrošnje pomogao bi u postizanju potrebne discipline i optimalne raspodjele resursa.

Prezentaciju je moderirao Dubravko Mihaljek iz Banke za međunarodna plaćanja Basel, a dostupne su [snimka](#) i [prezentacija](#).

6.2.9. Kolektivno pregovaranje i dohodovna nejednakost

Na virtualnom okruglom stolu „Kolektivno pregovaranje i dohodovna nejednakost“, održanom 3. listopada 2023., Predrag Bejaković predstavio je rezultate projekta **Pregovaranje za ravnopravnost** kao i ključne preporuke za Hrvatsku. Cilj je projekta bio predložiti mjere za jačanje sustava kolektivnog pregovaranja u Europi kako bi se smanjila dohodovna nejednakost i osigurala pravedne plaće za sve radnike. Projekt je financirala Europska komisija (VS/2021/0209), a provodio Research Institute for Work and Society (HIVA) s Katoličkog sveučilišta Leuven zajedno s partnerskim organizacijama. Osim Instituta, u projekt su bili uključeni: Centre for European Policy Studies (Belgija), Fundación 1° de Mayo (Španjolska), Labour Institute for Economic Research (Finska), te Lithuanian Centre for Social Sciences (Litva). Projekt se odvija uz podršku European Trade Union Institute.

Okrugli stol je moderirala Marijana Bađun.

6.2.10. Rashodi za obrazovanje, ekonomski razvoj i veličina države

Na virtualnoj prezentaciji održanoj 9. studenoga 2023. Mark Millin (Sveučilište Auckland, Novi Zeland) predstavio je svoj članak o **rashodima za obrazovanje, gospodarskom razvoju i veličini države**.

Članak ispituje povezanost gospodarskog razvoja i dvije mjere javnih rashoda za obrazovanje na nacionalnoj razini: „udio u BDP-u“ i „udio u proračunu“. Analiza proizlazi iz jednostavnog istraživačkog pitanja: troše li bogatije zemlje više od siromašnijih za obrazovanje? I to gledano po obje mjere.

Autori su svoja zapažanja formulirali kao skup provjerljivih prijedloga koji bi se mogli primijeniti na druga područja javnih rashoda kako bi se vidjelo jesu li empirijski obrasci tipični samo za rashode za obrazovanje.

Njihov zaključak jest da bi se buduća istraživanja mogla usredotočiti na testiranje prijedloga nejednakosti identificiranih u ovoj studiji na druge segmente javne potrošnje (npr. udio u BDP-u i udio u proračunu rashoda za zdravstvo, obranu ili socijalnu skrb).

Prezentaciju je moderirao Šime Smolić s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a dostupne su **snimka** i **prezentacija**.

6.2.11. Produktivnost i učinkovitost nizozemskih ministarstava u razdoblju 2012. – 2019.

Jos L. T. Blank (Delft University of Technology, Nizozemska) održao je 30. studenoga 2023. virtualno predavanje o **produktivnosti i učinkovitosti nizozemskih ministarstava**.

Kako bi izmjerili produktivnost, autori su procijenili funkciju prosječnog troška na temelju podataka nizozemskih ministarstava tijekom razdoblja 2012. – 2019. Rezultati pokazuju da postoje velike razlike u učinkovitosti ministarstava, a s vremenom ne dolazi do velikih promjena, vjerojatno zbog nedostatka inovativnosti, neefikasne birokracije i sve složenije papirologije.

Prezentaciju je moderirao Branko Stanić, a dostupne su **snimka** i **prezentacija**.

6.3. ZNANSTVENI I STRUČNI SKUPOVI

U nastavku se navode domaći i međunarodni znanstveni i stručni skupovi na kojima su tijekom 2023. sudjelovali djelatnici Instituta.

Marijana Bađun

listopad – virtualni okrugli stol Kolektivno pregovaranje i dohodovna nejednakost u Hrvatskoj, projekt: Pregovaranje za ravnopravnost (BFORE), 3. 10.

Slavko Bezeredi

rujan – EUROMOD Research Workshop 2023, organizatori: Joint Research Centre (Europska komisija) i Universidad Internacional de Andalucía, Sevilja, Španjolska, 20. – 21. 9.

rujan – godišnji projektni sastanak EUROMOD Annual Meeting 2023 u sklopu projekta EUROMOD Hrvatska, organizator Joint Research Centre (Europska komisija), Sevilja, Španjolska, 21. – 22. 9.

Vjekoslav Bratić

svibanj – Challenges of Europe: Design for the next generation u organizaciji Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Bol, Brač, 17. – 19. 5.

srpanj – predstavljen rad „The Analysis of Cruise Ships Employees Satisfaction“ (koautori: Grujo Vrkljan, S. i Beroš, I.), 10th Advances in Hospitality and Tourism Marketing and Management (AHTMM), Rim, Italija, 3. – 7. 7.

listopad – **Public Sector Economics 2023 virtualna konferencija: Zdravstveni sustavi nakon pandemije**, 20. 10.

Mihaela Bronić

srpanj – predstavljen rad „Transparentnost proračuna županija, gradova i općina: studeni 2022. – ožujak 2023.“ (koautori: Ott, K., Petrušić, M., Prijaković, S. i Stanić, B.), prezentacija rezultata projekta „**Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)**“, Zagreb, 5. 7.

rujan – Open Government Partnership Camp, 2023 Open Government Partnership Global Summit, Tallin, Estonija, 6. – 7. 9.

rujan – Western Balkans Community Gathering, Tallin, Estonija, 8. 9.

prosinac – predstavljen rad „Provedba Akcijskog plana za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj: fiskalna transparentnost“ na konferenciji Otvorena vlast u Hrvatskoj – pogled u budućnost, Zagreb, 19. 12.

Zoran Bubaš

listopad – **Public Sector Economics 2023 virtualna konferencija: Zdravstveni sustavi nakon pandemije**, 20. 10.

Josip Franić

prosinac – Otpornost u post-pandemijskom razdoblju: pruža li neslužbeno gospodarstvo priliku za uspon nove generacije zelenih i digitalnih poduzeća na Globalnom jugu? (PRESILIENT), Bratislava, Slovačka, 2. – 3. 12.

Bojan Morić Milovanović

listopad – **Public Sector Economics 2023 virtualna konferencija: Zdravstveni sustavi nakon pandemije**, 20. 10.

Martina Pezer

svibanj – pozvano predavanje „Assessment of in-kind benefits with microsimulation models“, Sastanak Zajednice prakse o protučinjeničnim evaluacijama učinka, Dubrovnik, 25. 5.

listopad – predstavljen rad „Households with children by breadwinner type: incomes, poverty and child caretaking“ na 101st International Scientific Conference on Economic and Social Development: Roadmap to NetZero Economies and Businesses, Dubai, Ujedinjeni Arapski Emirati, 19. – 20. 10.

studenj – Policy Forum: Anti-Corruption, Democratic Resilience and Economic Security, Sofija, Bugarska, 9. 11.

Simona Prijaković

siječanj – predstavljeno doktorsko istraživanje „Utjecaj razine *online* proračunske transparentnosti hrvatskih lokalnih jedinica na odabrane političke i ekonomske varijable“ na Zagreb PhD Café #20, 18. 1.

svibanj – predstavljen rad „The impact of budget transparency on budget credibility in Croatian cities (koautori: Guillamón, M. D. i Ríos, A. M.)“ na Challenges of Europe: Design for the next generation u organizaciji Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Bol, Brač, 17. 5.

lipanj – predstavljen rad „Budget transparency and budget credibility: the case of local government units in Pannonian Croatia“ (koautori: Bronić, M. i Mačkić, V.) na međunarodnoj konferenciji 12th International Scientific Symposium: Region, Entrepreneurship, Development, u organizaciji Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku, Osijek, 15. – 16. 6.

srpanj – predstavljen rad „Transparentnost proračuna županija, gradova i općina: studeni 2022. – ožujak 2023.“ (koautori: Ott, K., Petrušić, M., Prijaković, S. i Stanić, B.), prezentacija rezultata projekta **Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)**, Zagreb, 5. 7.

Branko Stanić

veljača – predavanje „Ways to promote online budget transparency: the example of Croatian local governments“ na radionici GovTech: Fiscal Data Governance, Ljubljana, Slovenija, 15. 2.

svibanj – 9. sjednica 3. saziva Savjeta inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, 26. 5.

listopad – predstavljen rad „The Adoption of Council-Manager Government in Croatia: An Exploratory Study“ na 101st International Scientific Conference on Economic and Social Development: Roadmap to NetZero Economies and Businesses, Dubai, Ujedinjeni Arapski Emirati, 19. 10.

studenj – Policy Forum: Anti-Corruption, Democratic Resilience and Economic Security, Sofija, Bugarska, 9. 11.

6.4. EURAXESS – HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Institut je 28. svibnja 2010. potpisao Deklaraciju o pristupanju Europskoj povelji za istraživače i Kodeks o zapošljavanju istraživača. Time je naglasio svoju opredijeljenost u podupiranju europske inicijative u daljnjem razvoju mobilnosti istraživača u Europi. Istovremeno, potpisivanjem ove Deklaracije, Institut jasno izražava svoju podršku europskoj inicijativi koju istovremeno smatra i prilikom da dodatno pojača svoje dugogodišnje napore u poboljšanju zapošljavanja, uvjeta rada i poticanju karijera istraživača.

Prema preporukama Europske komisije, a u cilju izrade Strategije ljudskih resursa za istraživače – Akcijskog plana, Institut je proveo internu analizu koja je imala za svrhu ocjenu postojećih institucionalnih procedura u provedbi odredbi Povelje i Kodeksa. Konačan rezultat analize bio je popunjavanje Upitnika interne analize koja je trebala pružiti odgovore na 40 pitanja razvrstanih u četiri poglavlja, i to: I. Etički i profesionalni aspekti, II. Zapošljavanje, III. Uvjeti rada i socijalna sigurnost, IV. Usavršavanje.

Nakon provedene interne analize radna skupina je zaključila da Institut već u velikoj mjeri poštuje i provodi opća načela iz Povelje i Kodeksa. Istovremeno je radna skupina ukazala na područja u kojima postoji dodani prostor za poboljšanje te je zato izradila prijedlog Strategije ljudskih resursa za istraživače – Akcijski plan, u kojoj su određena prioritetna područja na kojim Institut treba uložiti dodatne napore na primjeni načela iz Povelje i Kodeksa. Znanstveno vijeće Instituta je 20. rujna 2012. usvojilo Strategiju ljudskih resursa za istraživače – Akcijski plan.

Glavna uprava za istraživanje i inovacije Europske komisije je nakon provedenog vrednovanja Strategije ljudskih resursa za istraživače – Akcijskog plana 28. rujna 2012. Institutu dodijelila priznanje „HR Excellence in Research“. Time je potvrđeno da Institut u velikoj mjeri poštuje pravila „Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača“.

6.5. PROMICANJE TRANSPARENTNOSTI, ODGOVORNOSTI I PARTICIPACIJE

Institut se od 90-ih godina prošloga stoljeća izraženije bavi i promicanjem transparentnosti, odgovornosti i participacije. Zbog raspada stare i osnivanja nove države, tranzicije ka tržišnom gospodarstvu, rata i njegovih političkih, institucionalnih, ekonomskih i društvenih posljedica, javne su financije u to doba bile nesređene, a transparentnost, odgovornost vlasti i sudjelovanje građana neznatni. Zbog toga smo se, uz istraživački rad, pojačano usredotočili i na aktivnosti koje će koristiti i građanima i društvu.

Institut je aktivan i u više međunarodnih inicijativa koje promiču transparentnost. Član je Globalnog pokreta za proračunsku transparentnost, odgovornost i participaciju (Global Movement for Budget Transparency, Accountability and Participation).

Predstavnici Instituta od samih početaka sudjeluju u razvoju visokih načela i globalnih normi fiskalne transparentnosti u okviru Globalne inicijative za fiskalnu transparentnost (Global Initiative for Fiscal Transparency – GIFT). Institut je bio angažiran u razvoju hrvatskog Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstva za otvorenu vlast (Open Government Partnership – OGP), a predstavnici Instituta su članovi Savjeta inicijative Partnerstva za otvorenu vlast.

Znanstvena savjetnica iz Instituta i članica Savjeta inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, Mihaela Bronić, predstavila je **rezultate provedbe Akcijskog plana inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Hrvatskoj u području fiskalne transparentnosti** 19. prosinca 2023. na konferenciji Ureda za udruge „Otvorena vlast u Hrvatskoj – pogled u budućnost“ i tom je prilikom istaknula da se kroz zajedničko djelovanje Instituta za javne financije i Ministarstva financija, kao i Hrvatske zajednice županija, Udruge gradova i Hrvatske zajednice općina proračunska transparentnost županija, gradova i općina znatno popravila. Naglasila je kako je sada potrebno poticati veću participaciju građana, medija, sindikata, političara, znanstvenika.

7. ZAKLADA PROF. DR. MARIJAN HANŽEKOVIĆ

Svečana dodjela godišnje nagrade **Zaklada prof. dr. Marijan Hanžeković** održana je 7. prosinca 2023.

U redovitoj kategoriji, 6.500 eura, diplomu i medalju dobio je Petar Sorić s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu za rad „The Euro and Croatian inflation: much ado about nothing?“.

U studentskoj kategoriji, 2.000 eura i diplomu dobila je Enja Erker s Fakulteta za matematiku i fiziku Sveučilišta u Ljubljani za rad „Forecasting medical inflation in the European Union using the ARIMA model“.

Odbor za dodjelu nagrade za 2023. u sastavu Velibor Mačkić (Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet), Andrea Mervar (Ekonomski institut, Zagreb), Katarina Ott (Institut za javne financije, Zagreb), Branko Stanić (Institut za javne financije, Zagreb) i Tihana Škrinjarić (Bank of England, London) ocijenio je ukupno 12 prijavljenih radova – osam u redovitoj i četiri u studentskoj kategoriji.

Nagrađeni radovi bit će objavljeni su u časopisu **Public Sector Economics** br. 1/2024.

Zaklada prof. dr. Marijan Hanžeković osnovana je u spomen na prof. dr. Marijana Hanžekovića – pravnika i ekonomiste te profesora književnosti i jezika koji se bavio gotovo svim područjima ekonomije, osobito financijama, fiskalnim i monetarnim sustavom, bankarstvom, vrijednosnim papirima i burzama. Osnivači Zaklade su Institut za javne financije, pok. Marijan Hanžeković (mlađi), Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Hrvatska narodna banka, Privredna banka, Zagrebačka banka i Hrvatska poštanska banka. Osim njegovanja uspomene na prof. dr. Marijana Hanžekovića, cilj Zaklade je promicanje financijske znanosti te poticanje znanstvenika i stručnjaka, posebice mladih, da se bave tom znanstvenom disciplinom.

8. IZDAVAČKA DJELATNOST

Kao dugogodišnju osnovnu vlastitu djelatnost Institut obavlja izdavačku djelatnost te je već dugi niz godina nakladnik sljedećih časopisa.

PUBLIC SECTOR ECONOMICS je međunarodni znanstveni časopis koji objavljuje članke iz područja ekonomike javnog sektora – teorijske, empirijske i *policy* analize uloge i funkcioniranja javnog sektora na makroekonomskim, sektorskim i mikroekonomskim razinama, kako u razvijenim tako i u onima u nastajanju. Časopis izlazi od 1976. pod nazivom Financijska praksa (kasnije **Financijska teorija i praksa**), a od 2011. objavljuje se samo na engleskom jeziku pod nazivom **Financial Theory and Practice**. Od 2017. mijenja naziv u **Public Sector Economics** te izlazi kao elektronička publikacija četiri puta godišnje. Svi članci od 2001. do 2010. dostupni su u PDF formatu na hrvatskom i engleskom jeziku (od 2005.).

U razdoblju izlaženja na hrvatskom jeziku najzanimljiviji članci prevodili su se na engleski u ediciji **Occasional Paper Series**, a pojedini članci objavljeni na engleskom jeziku prevodili su se na hrvatski u ediciji **Odabrani prijevodi**.

Časopis se od broja 1/2018. indeksira u bazi podataka SCOPUS, a već od ranije i u bazama ProQuest Social Science Premium Collection, Journal of Economic Literature/EconLit (American Economic Association's Electronic Database), IBSS (International Bibliography of the Social Sciences, ProQuest, Cambridge, UK), te u RePEC (Research Papers in Economics). Slobodan pristup cjelovitim člancima dostupan je i preko otvorenih arhiva HRČAK (Portal znanstvenih časopisa RH) i DOAJ (Directory of Open Access Journals). Časopis je u postupku evaluacije za indeksiranje u bazi Web of Science.

Cilj je i dalje da časopis bude pri samom vrhu u području društvenih znanosti u Hrvatskoj po kvaliteti sadržaja, postupku recenziranja, dostupnosti i vidljivosti znanstvenoj i stručnoj zajednici, uredničkom radu te da ostvari i što bolju međunarodnu vidljivost i citiranost.

U 2023. predan je ukupno 91 članak, a objavljeno 19 članaka.

POREZNI VJESNIK je stručni časopis koji od 1992. objavljuje članke namijenjene poreznim obveznicima te službenicima Porezne uprave, a od 1997. je službeno glasilo Ministarstva financija, Porezne uprave. U 2023. objavljeno je 12 redovnih brojeva u nakladi od 1.490 primjeraka, a sadržaj svakog broja dostupan je na **mrežnim stranicama Instituta**.

Osim redovnih brojeva periodično se objavljuju i posebni brojevi u kojima se tematski obrađuju aktualne teme iz hrvatskog poreznog sustava. Posebni brojevi namijenjeni su širokom krugu korisnika – poslodavcima, poreznim savjetnicima, knjigovodstvenim servisima, kao i svim fizičkim i pravnim osobama koji se u svom radu susreću s poreznim temama. U 2023. objavljena su 33 posebna broja.

Institut je 2021. izradio **Porezni portal** koji sadrži stručne članke redovnih brojeva i posebne brojeve dostupne u elektroničkoj verziji od 2018. Portal je dostupan djelatnicima Instituta, a pretplata Poreznoj upravi regulirana je putem IP adrese kao dopuna tiskanoj inačici časopisa. Članci su dostupni u PDF i html formatu.

Prednosti Portala posebno se očituju u:

- bržoj dostupnosti članaka i posebnih brojeva
- mogućnosti pretraživanja sadržaja pojedinog članka i izradi bilješki
- pretraživanju cjelokupnog sadržaja po autorima, godini objave, kategorijama i ključnim riječima
- izradi aktivnih poveznica na mrežna mjesta izvan samih stranica časopisa
- dostupnoj arhivi redovnih i posebnih brojeva na jednom mjestu.

U 2023. Portal bilježi 3.031 posjeta korisnika, 169,054 pregleda i 41% novih korisnika.

CARINSKI VJESNIK stručni je časopis koji periodično izlazi od 1992. u najmanje 10 brojeva tijekom godine. U časopisu se objavljuju članci iz područja carinskog i trošarinskog sustava Republike Hrvatske i Europske unije, carinske i izvan carinske zaštite, carinske prakse te propisi, nautci Carinske uprave, pitanja i odgovori, sudska praksa i slično. U 2023. objavljeno je 11 redovnih brojeva, u prosječnoj nakladi od 1.440 primjeraka. Sadržaj pojedinog redovnog broja časopisa dostupan je na [mrežnim stranicama Instituta](#).

Osim redovnih brojeva časopisa periodično se objavljuju i posebni brojevi u kojima se tematski obrađuje aktualne teme iz hrvatskog carinskog sustava. U 2023. objavljeno je šest posebnih brojeva.

Od 2021. Institut uređuje i **Carinski portal** koji sadrži stručne članke, sudske prakse, pitanja i odgovore te povremena posebna izdanja. Na Portalu je dostupna arhiva članaka od 2018. Najopsežniju bazu čini kategorija pitanja i odgovora koja broje više od 400 pitanja razvrstanih u kategorije pa se na jednom mjestu mogu pronaći odgovori na sva objavljena pitanja pristigla Službi za informiranje Carinske uprave i objavljena u prethodnim godištim časopisima.

Carinski portal nudi specijalizirane informacije o određenom području što korisnicima omogućuje pristup relevantnim, aktualnim i pouzdanim sadržajima te im omogućuje profesionalan razvoj, širenje znanja, ali i donošenje informiranih odluka.

OSVRTI INSTITUTA ZA JAVNE FINACIJE je periodična publikacija koja je pokrenuta tijekom 2021. i koja je naslijedila dotadašnja izdanja Instituta – **Aktualne osvrte** i **Newsletter**. U Osvrtima istraživači Instituta komentiraju aktualna fiskalna zbivanja i analiziraju teme iz područja javnih financija i ekonomike javnog sektora, a namijenjeni su zainteresiranoj javnosti i medijima. Časopis sufinancira Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

U 2023. objavljeni su sljedeći Osvrti:

- Br. 135 – **Kako pomoći pružateljima neformalne dugotrajne skrbi?** / Marijana Bađun, 30. studenoga 2023.
- Br. 134 – **Ostvarenje proračuna gradova, općina i županija u 2021. i 2022.** / Mihaela Bronić, Katarina Ott, Simona Prijaković, Branko Stanić, 14. studenoga 2023.
- Br. 133 – **Uloga kolektivnog pregovaranja u smanjivanju dohodovne nejednakosti u Hrvatskoj** / Predrag Bejaković, Marijana Bađun, Martina Pezer, 25. listopada 2023.
- Br. 132 – **Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2022. – travanj 2023.** / Mihaela Bronić, Katarina Ott, Miroslav Petrušić, Simona Prijaković, Branko Stanić, 5. srpnja 2023.
- Br. 131 – **Izmjene poreznih propisa u 2023.** / Ivica Urban, Slavko Bezeredi, Vjekoslav Bratić, 6. lipnja 2023.
- Br. 130 – **Imovinske kartice – efikasan instrument sprječavanja korupcije u jugoistočnoj Europi ili tigar od papira?** / Vjekoslav Bratić, Martina Pezer, Branko Stanić, 15. ožujka 2023.

Kako bi se javnosti omogućilo bolje razumijevanje određenih pitanja, Institut je 1999. pokrenuo **NEWSLETTER** u kojem je povremeno objavljivao stručne i nezavisne analize ekonomskih pitanja. Svi objavljeni brojevi do 2021. dostupni su u [repozitoriju Instituta](#).

Počevši od 2021. Newsletter suštinski mijenja svoj sadržaj i postaje povremena publikacija u kojem se objavljuju kratki prikazi radova kojima su autori / suautori istraživači Instituta, a objavljeni su u znanstvenim časopisima ili radnim materijalima. Također, u Newsletteru se najavljuju događanja, projekti i publikacije Instituta te se izvještava o njima. Časopis sufinancira Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

U 2023. objavljeni su sljedeći brojevi Newslettera:

- **Br. 5** (srpanj 2023.)
- **Br. 4** (siječanj 2023.)

9. FINANCIJSKI POKAZATELJI

Iz računovodstvene dokumentacije Instituta, na dan 31. 12. 2023. bilježe se sljedeći financijski rezultati:

	Iznos u eur
Preneseni višak prihoda iz 2022. godine*	498.495,03
Ukupni prihodi i primici (I + II + III)	1.772.432,89
I. Prihodi poslovanja	1.772.432,89
Prihodi od međunarodnih donacija i tijela EU	165.671,28
Tekući prijenosi između korisnika istog proračuna	50.567,18
Prihodi od financijske imovine	4,59
Prihodi od obavljanja osnovnih poslova vlastite djelatnosti	980.036,64
Prihodi od donacija	47.575,67
Prihodi iz proračuna	528.577,53
II. Prihodi od prodaje imovine	0,00
III. Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00
Ukupni rashodi i izdaci (V + VI + VII)	1.529.430,32
V. Rashodi poslovanja	1.513.137,70
Rashodi za zaposlene	607.621,47
Naknade troškova zaposlenima	32.657,49
Rashodi za materijal i energiju	15.903,15
Rashodi za usluge	819.639,55
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	6.420,80
Ostali rashodi poslovanja	28.811,52
Financijski i ostali rashodi	2.083,72
VI. Izdaci za nabavu nefinancijske imovine	16.292,62
VII. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0,00
Višak/manjak prihoda i primitaka tekuće godine	243.002,57
Ukupni višak za prijenos u 2024. godinu	741.497,60

*Korekcija prenesenog viška iz 2022. za porez na dobit za 2022.

10. KNJIŽNICA INSTITUTA

Institut ima profiliranu knjižnicu namijenjenu radu znanstvenika i istraživača Instituta, ali i za potrebe šire javnosti, prvenstveno znanstvenika i studenata.

Knjižnica se posljednjih godina orijentirala na pretplatu elektroničkih časopisa umjesto tiskanih inačica zbog brže dostupnosti pojedinih svezaka, a na mrežnim stranicama Instituta dostupan je *online katalog knjižnice*.

Kao dokumentacijsko središte, knjižnica čuva i pohranjuje istraživačka izvješća, ocjenske radove djelatnika te kompletnu izdavačku produkciju Instituta. Kako bi sačuvala digitalne inačice navedenih publikacija, tijekom 2019. uspostavljen je *institucijski repozitorij u Dabru*. Radi se o sustavu koji svim ustanovama iz sustava znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj omogućava jednostavnu uspostavu institucijskog digitalnog repozitorija pomoću kojeg mogu svoje digitalne sadržaje pohraniti, opisati, dugoročno čuvati, pretraživati i distribuirati. Tijekom 2021. u repozitorij su unesena sva izdanja Odabranih prijevoda, Aktualnih osvrti i Newslettera, a repozitorij u 2023. *bilježi 8.383 posjeta i 26.664 preuzetih dokumenata*.

PRILOG: ZBIRNI PRIKAZ OBJAVLJENIH RADOVA ZAPOSLENIKA INSTITUTA

KNJIGE I POGLAVLJA U KNJIGAMA

Morić Milovanović, B.; Horvatinović, T.; Mikić, M. Examining the relationship between Senior and Technology Entrepreneurship: Evidence from Slovenia and Croatia // Aging Population: From Research to Public Policy / Barković Bojanić, Ivana; Erceg, Aleksandar (ur.). Osijek: Ekonomski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2023. str. 105–122.

Urban, I. 'Mingling' the Gini index and the mean income to rank countries by inequality and social welfare // Mobility and Inequality Trends / Bandyopadhyay, Sanghamitra; Rodríguez, Juan Gabriel (ur.). Emerald Group Publishing, 2023. str. 139–163.

<https://doi.org/10.1108/S1049-258520230000030005>

RADOVI U ČASOPISIMA

Znanstveni i pregledni radovi

Bezeredi, S.; Mustać, N.; Urban, I. Dekompozicije nejednakosti prema izvorima dohotka: što nam govore anketni podaci korigirani uz pomoć poreznih podataka // Ekonomska misao i praksa: časopis Sveučilišta u Dubrovniku, 32 (2023), 2; 549–583.

<https://doi.org/10.17818/EMIP/2023/2.13>

Bratić, V.; Morić Milovanović, B.; Karačić, D. Komparativna analiza efikasnosti poreznih vlasti: Hrvatska vs. EU // Hrvatska i komparativna javna uprava, 23 (2023), 3; 469–490.

<https://doi.org/10.31297/hkju.23.3.1>

Morić Milovanović, B. Investigating the moderating role of gender, experience and education on entrepreneurial orientation among Croatian entrepreneurs // Časopis za ekonomiju i tržišne komunikacije, 23 (2023), 1; 56–77.

<https://doi.org/10.7251/EMC2301056M>

Morić Milovanović, B. The role of education in increasing market and new product development performance in the context of female entrepreneurship: the case of Croatia // Ekonomska misao i praksa: časopis Sveučilista u Dubrovniku, 32 (2023), 2; 391–408.

<https://doi.org/10.17818/EMIP/2023/2.5>

Morić Milovanović, B.; Bašić, M.; Bubaš, Z. Clarifying the Interaction Effect of SME Size in Strategic Networking Process: The Role of Perceived Institutional Environments // IBIMA business review, 2023 (2023), 278234, 14.

<https://doi.org/10.5171/2023.278234>

Morić Milovanović, B.; Grčić Fabić, M.; Bratić, V. Strategic Approach to Configurational Analysis of Entrepreneurial Orientation, Strategic Networking, and SME Performance within Emerging Markets of Selected Southeast European Countries // Administrative sciences, 13 (2023), 2; 1–19.

<https://doi.org/10.3390/admsci13020052>

Pejić Bach, M.; Žmuk, B.; Kamenjarska, T.; Bašić, M.; **Morić Milovanović, B.** The economic and sustainability priorities in the United Arab Emirates: conflict exploration // Journal of enterprising communities, 17 (2023), 5; 966–998.

<https://doi.org/10.1108/JEC-04-2022-0067>

Pezer, M. How could Croatia reform tax-benefit policies for families with children: tackling distributional effects // Ekonomska istraživanja, 36 (2023), 2; 2140303, 18.

<https://doi.org/10.1080/1331677X.2022.2140303>

Pezer, M.; Mustačić, N.; Leventi, Chrysa. The distributional impact of social spending on in-kind and cash child transfers in Croatia // *South East European Journal of Economics and Business*, 18 (2023), 1; 161–175.

<https://doi.org/10.2478/jeb-2023-0011>

Prijaković, S. Proračunska transparentnost i dug gradova u Republici Hrvatskoj // *Ekonomski misao i praksa: časopis Sveučilišta u Dubrovniku*, 32 (2023), 2; 585–613.

<https://doi.org/10.17818/EMIP/2023/2.14>

Reis Mourão, P.; **Bronić, M.; Stanić, B.** The Impact of Local Governments' Budget Transparency on Debt in Croatia // *South East European Journal of Economics and Business*, 18 (2023), 2; 21–33.

<https://doi.org/10.2478/jeb-2023-0016>

Stanić, B. Gender (dis)balance in local government: how does it affect budget transparency? // *Ekonomski istraživanja*, 36 (2023), 1; 997–1014.

<https://doi.org/10.1080/1331677X.2022.2081232>

Drugi radovi u časopisima

Bađun, M. Immigration as the solution to the issue of workforce shortage in long-term care // *IPF notes*, 17 (2023), 129; 1–8.

<https://doi.org/10.3326/in.2023.129>

Bađun, M. Kako pomoći pružateljima neformalne dugotrajne skrbi? // *Osvrti Instituta za javne financije*, 16 (2023), 135; 1–10.

<https://doi.org/10.3326/ao.2023.135>

Bađun, M.; Bejaković, P.; **Pezer, M.** Uloga kolektivnog pregovaranja u smanjivanju dohodovne nejednakosti u Hrvatskoj // *Osvrti Instituta za javne financije*, 16 (2023), 133; 1–14.

<https://doi.org/10.3326/ao.2023.133>

Bratić, V.; **Pezer, M.;** **Stanić, B.** Imovinske kartice – efikasan instrument sprječavanja korupcije u jugoistočnoj Europi ili tigar od papira? // *Osvrti Instituta za javne financije*, 16 (2023), 130; 1–12.

<https://doi.org/10.3326/ao.2023.130>

Bronić, M.; Ott, K.; Petrušić, M.; **Prijaković, S.;** **Stanić, B.** Budget transparency in Croatian Counties, Cities and Municipalities: November 2022 – April 2023 // *IPF Notes*, 16 (2023), 132; 1–16.

<https://doi.org/10.3326/in.2023.132>

Bronić, M.; Ott, K.; Petrušić, M.; **Prijaković, S.;** **Stanić, B.** Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2022. – travanj 2023. // *Osvrti Instituta za javne financije*, 16 (2023), 132; 1–15.

<https://doi.org/10.3326/ao.2023.132>

Bronić, M.; Ott, K.; **Prijaković, S.;** **Stanić, B.** Budget outturns of Croatian municipalities, cities and counties in 2021 and 2022 // *IPF notes*, 16 (2023), 134; 1–15.

<https://doi.org/10.3326/in.2023.134>

Bronić, M.; Ott, K.; **Prijaković, S.;** **Stanić, B.** Ostvarenje proračuna općina, gradova i županija u 2021. i 2022. // *Osvrti Instituta za javne financije*, 16 (2023), 134; 1–14.

<https://doi.org/10.3326/ao.2023.134>

Urban, I.; **Bezeredi, S.;** **Bratić, V.** Izmjene poreznih propisa u 2023. // *Osvrti Instituta za javne financije*, 16 (2023), 131; 1–13.

<https://doi.org/10.3326/ao.2023.131>

RADOVI U ZBORNICIMA SKUPOVA

Znanstveni radovi u zbornicima skupova

Grujo Vrkljan, S.; Beroš, I.; **Bratić, V.** The Analysis of Cruise Ships Employees Satisfaction // 10th Advances in Hospitality and Tourism Marketing and Management Conference Proceedings. Rim: Sapienza University, 2023. str. 315–327

Pezer, M. Households with children by breadwinner type: incomes, poverty and child caretaking // 101st International Scientific Conference on Economic and Social Development – „Roadmap to NetZero Economies and Businesses“. Varaždin: Varazdin Development and Entrepreneurship Agency, Varazdin, Croatia; University North, Koprivnica, Croatia; Faculty of Management University of Warsaw, Warsaw, Poland; Faculty of Law, Economics and Social Sciences Sale – Mohammed V University u Rabat, M., 2023. str. 155–164

Prijaković, S.; Mačkić, V.; **Bronić, M.** Budget transparency and budget credibility: the case of local government units in Pannonian Croatia // 12th International Scientific Symposium Region, Entrepreneurship, Development (RED 2023) / Leko Šimić, Mirna (ur.). Osijek: Ekonomski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2023. str. 165–180

Ostale vrste radova

Franić, J.; Horodnic, I. A.; Williams, C. C. Extent of undeclared work in the European Union. Bratislava: European Labour Authority, 2023.